

ŽELEZAR

Delovna konferenca sindikalne organizacije Železarne

»Dvigniti proizvodnost dela ne samo z materialno zainteresiranostjo, ampak tudi z boljšimi splošnimi življenjskimi in delovnimi pogoji delovnih ljudi«

Poročali smo že, da je bila v četrtek, 6. t. m. predkongresna delovna konferenca sindikalne organizacije Železarne. V uvodnem referatu je predsednik izvršnega odbora Srečko Mlinarič osvežil nekatera vprašanja in probleme, ki so bili obravnavani že v poročilu, ki so ga udeleženci prejeli skupaj z vabilom. Danes posredujemo nekaj misli iz predsednikovega referata in nekaj povzetkov iz razprave, v kateri je sodelovalo 16 udeležencev.

V uvodu je predsednik Mlinarič poudaril, da so vse dosedanje obsežne in intenzivne priprave na VI. kongres Zveze sindikatov Jugoslavije, ki bo od 26. junija dalje v Beogradu, namenjene predvsem temu, da bi kongres čim bolj jasno in prodorno nakazal nadaljno pot sindikata v boju za samoupravno družbo in uresničitev ciljev družbene in gospodarske reforme ter nadaljno družbeno-politično izgradnjo sindikata.

V pripravi na današnjo delovno konferenco, je nadaljeval predsednik, se je izvršni odbor sindikata odločil, da naj bodo vprašanja, ki jih bomo obravnavali danes, usmerjena predvsem na notranje probleme Železarne. Dosedanja prizadevanja tako samoupravnih organov in uprave podjetja, kot družbeno-političnih organizacij, so bila predvsem usmerjena v reševanje tehnološko-proizvodnih vprašanj oz. poslovne politike podjetja, mnogo

manj pa skrbj za delovnega človeka, čeprav se s tem problemom srečujemo že več let nazaj in ga ne bi smeli izključevati iz razprav o poslovni politiki. Brez človeka si ne moremo zamišljati proizvodnje, delitve, menjava in potrošnje. Vprašanje človeka smo največkrat obšli ali pa smo o njem govorili preveč posplošno, brez strokovnih dognanj in analiz. Ko govorimo o proizvodnem procesu, moramo imeti pred seboj tudi človeka v vsej njegovi celovitosti, to so vprašanja njegovega obnašanja, zdravja, sposobnosti, počutja, življenjskih in delovnih pogojev ter individualnega nagajevanja. Ravno iz teh razlogov, današnja delovna konferenca zajema predvsem vprašanja in probleme, ki se nanašajo na delovnega človeka.

Ko je predsednik Mlinarič govoril o stanovanjski problematiki, je poudaril, da nismo izkoristili vseh možnosti, da bi pospešili stanovanj-

sko izgradnjo, niti nismo v okviru obsežnih rekonstrukcij planirali izgradnje družbenega standarda oziroma izgradnje porušenega ali kvaliteto okrnjenega stanovanjskega sklada. Tako pa smo za nadomestitev porušenih stanovanj vlagali denar, namenjen za redno izgradnjo stanovanj in zato smo v trajnem zaostanku, ki ga bomo morali v bodoče bolj učinkovito zmanjševati.

Prehod na 42-urni delovni teden, ki ga predvideva zakon, zahteva resen dogovor članov kolektiva, da se z bolj organiziranim delom poveča produktivnost in s tem

(nadaljevanje na 6. in 7. str.)

Tudi v reklamacijah so naši osebni dohodki

Pri reševanju finančne problematike Železarne je v zadnjem času vse več razprav in intenzivnega iskanja vzrokov za tako težko situacijo. Poleg ugotovitev, da na uspešno poslovanje vpliva tudi nekaj zunanjih vzrokov, je verjetno v trenutni situaciji treba poiskati predvsem lastne slabosti, katere vplivajo na našo finančno realizacijo.

Zaostreni pogoji tržnega poslovanja vplivajo tudi na poslovnost naših kupcev v pogledu večjih kvalitativnih zahtev do naših izdelkov. Zaradi tega verjetno ni slučaj, da bo ob koncu prvega polletja letošnjega leta za okrog 20% več reklamacij kot ob koncu prvega polletja lanskega leta.

Zaradi ilustracije ne bo odveč navesti nekaj števil, kakšna je vrednost letošnjih reklamacij v odnosu na poslovanje v lanskem letu.

Za 1.531 ton reklamiranih in vrnjenih izdelkov v teku lanskega leta smo morali kupcem izdati za 5.587.924,31 N din (okrog 559 milijonov S din) dobropisov, pri tem pa smo imeli za 1.557.649,86 N din (okrog 156 milijonov S din) manipulativnih stroškov ali čiste izgube zaradi navedenih reklamacij.

V letošnjem letu smo do 5. 6. prejeli že 438 reklamacij za težino 463.508 kg. Za to količino smo do istega datuma že izdali za 1.579.835,15 N din dobropisov in pri tem

(nadaljevanje na 2. strani)

Naša livarna najcenejši proizvajalec kokil v državi

Problematika cen in plasma naših proizvodov na domača in mednarodna tržišča je vsak dan bolj prisotna v našem gospodarskem razvoju. Z gospodarsko reformo skušamo doseči trajne osnove za stabilizacijo cen. Vsem nam je znano, da smo Jugoslovani zelo dragi proizvajalci jekla, vendar pa iščemo najbolj ustreznih načinov, da bi proizvodne stroške čim bolj znižali in se vsaj delno približali cenam sodobnih proizvajalcev jekla.

Sanacijski program Železarne Jesenice predvideva znižanje proizvodnih stro-

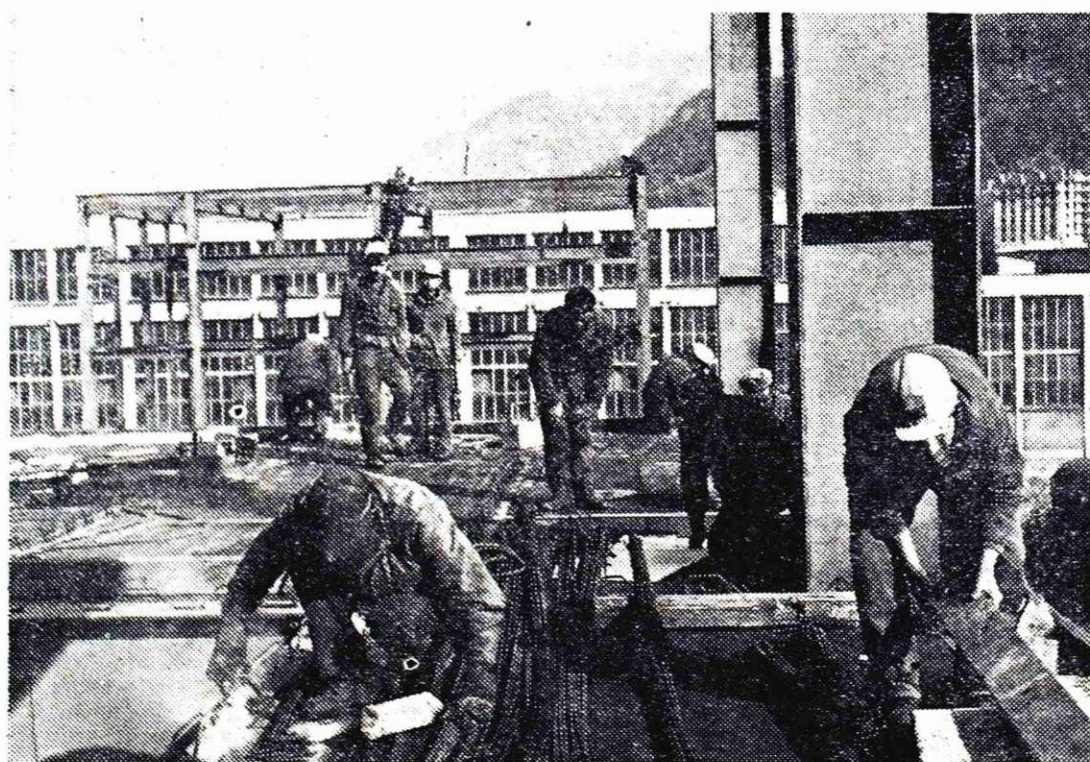
škov in bolj racionalno obratovanje. Ta program med drugim obravnava tudi znižanje porabe kokil v jeklarni. Poraba kokil je važen faktor v strukturi cene jekla, vendar pa je važna tudi cena kokil. Znano je, da je cena kokile, izdelane na Jesenicah, precej nižja od cene kokile, izdelane v drugih železarnah v državi.

V sedanjem konceptu integracije slovenskih železarn pa istočasno predvidevamo, da bomo sivo livarno na Jesenicah ukinili! Razlogi za to so zastarelost naprav in nehigienske razmere v obratu. Vsi poznavalci livarn bodo potrdili, da higienijski pogoji niso dobri niti v jeseniški, niti v štorski livarni kokil, lahko pa trdim, da so v štorski trenutno še slabši. Za sanacijo slabih higienijskih razmer, to je zaprašnosti ozračja v livarni, smo uvedli prezračevalne naprave na žerjavih in čistilnih strojih, za odpravo najhujšega izvora prahu pa smo postavili vodni bazen. V pogledu tehnologije izdelave kokil in po stanju naprav pa jeseniška livarna celo prednjači.

V okviru integracije je predvideno, da bo vse kokile za slovenske železarne proizvajala železarna Štore. Trenutno stanje v tej Železarni pa prav nič ne kaže, da bi omenjena livarna lahko zadostila vsem potrebam slovenskih železarn. Samo železarna Jesenice je v letu 1966 porabila 15.879 Mp (milopontij) kokil in livnega materiala, v letu 1967 pa 15.088 Mp. Livarna kokil in valjev v Štoreh, ki je v obstoječi stari hali, lahko v sedanjih pogojih proizvaja 7.000 Mp kokil, 3.000 Mp valjev in 2.500 Mp nodularne strojne litine. V investicijskem programu železarne Štore je predvideno povečanje kapacitet obstoječe livarne kokil in valjev na 15.000 Mp s tem, da bo spremenila vlivanje kokil direktno iz TH peči. Nova livarna specialne in nodularne litine s kapaciteto 6.000 Mp je namenjena izključno za izdelavo različnih odlitkov za potrebe motorne industrije, poljedelskih strojev itd. V tej novi livarni ne morejo proizvajati kokil in livnih plošč.

Najbolj nas trenutno zanima vprašanje cene kokil in v povezavi s tem tudi znižanje proizvodnih stroškov jekla. Znano je, da je sedaj najdražji proizvajalec kokil železarna Ilijaš, ki je istočasno najmodernejši in najbolj mehaniziran obrat za

(nadaljevanje na 2. strani)

»Ali moramo za družbene kredite, ki so nam potrebni za rekonstrukcijo, res plačevati tako visoke obresti?« (na sliki gradnja nove aglomeracije)

Zvišati moramo kulturni standard delovnih ljudi

Ena važnih, če ne osnovnih komponent boja za socializem, za osvoboditev človeka, za vse bolj humane družbene odnose, je boj za tako kulturo, ki bo pomagala razvijati tudi našo gospodarsko osnovo. V teoriji se nam ta trditev mnogokrat javlja, kakor tudi to, da je kultura sestavni del družbenega proizvodnega dela. Praksa pa nam največkrat kaže povsem drugačno stanje. Z drugimi besedami, govorimo in teoretično priznavamo eno, v praksi, v vsakdanjem življenju pa delamo drugo.

Ta misel se mi je ponovno porodila ob pravkar minulem srečanju amaterskih dramskih skupin Slovenije, kot mogočne manifestacije ljudske kulture in amaterizma. Porodila ravno zato, ker se je ponovila že tolikokrat pričujoča resnica, da ob tako veliki manifestaciji ljudske kulture, ki ima med drugim tudi namen etično osvješčanje ljudi in jih duhovno dvigati na višjo raven, ostanejo neizkoriščene možnosti, ki jih tako srečanje nudi. Neizkoriščene pa predvsem zato, ker ostajajo prizadevanja še vedno le v ozkem krogu ljudi, ki se resnično zavedajo velike kulturne vrednosti take manifestacije. Vse dotlej, dokler bomo imeli tak odnos do takih in podobnih manifestacij, ki so namenjene kulturno-prosvetnemu napredku ljudi, bo boj za višjo kulturno raven delovnih ljudi, le deklaracija.

Program srečanja, oziroma predstavljena dramska dela so bila zelo raznolična, kakor nalašč za vzgojo in spodbujanje kritičnosti in za razvijanje estetskega okusa.

Ta primer, ki pa ni osamljen, sem predvsem uporabil zato, da podkrepim svojo uvodno misel, da bomo morali tudi na tem področju preiti od besed in ugotavljanja k dejanjem. Borba za višjo kulturo delovnih ljudi, za višji kulturni standard, za večjo izobraženost, bo morala postati sestavni del borbe za večjo produktivnost, za modernizacijo tehnologije, za višjo kvaliteto samoupravljanja. Kaj nam pomeni modernizacija tehnološkega postopka ali nove naprave, če za njimi ne bodo stali kulturni, osvješčeni in dovolj usposobljeni delavci.

Včasih se mi zdijo vsa naša prizadevanja za večjo produktivnost, za izboljšanje izplena, tehnološke in delovne discipline Sizičovo delo, ker premalo računamo z navedenimi dejavniki. Morda je to tudi eden od vzrokov, da kljub prizadevanjem, ukrepom in meram uprave podjetja, samoupravnih organov in družbeno-političnih organizacij, nismo dosegli zaželenih uspehov.

Svetlo točko prav gotovo pomeni zadnja delovna konferenca sindikalne organizacije Železarne, ki je bila usmerjena ravno k vprašanju človeka in njegovega materialnega in kulturnega standarda. Računamo, da to ne bo osamljen primer in da se bodo podobne razprave prenesle tudi na sindikalne odbore in samoupravne organe. Mnogo prizadevanj bo še potrebno, da bo v naših glavah prevladalo zavestno prepričanje o pomenu kulture pri osvješčanju ljudi in pri krepitvi njihovih prizadevanj, da bi bolje obvladovali naravne zakonitosti in uveljavljali vse bolj humane družbene odnose. To pa hkrati pomeni hitrejši razvoj družbeno proizvodnih sil in celotne socialistične preobrazbe.

Taka orientacija naših bodočih prizadevanj, za katero bi se morali zavestno zavzemati komunisti in vsi napredni delavci v kolektivu, bo nedvomno spremenila tudi naše odnose do materialnega vlaganja v kulturo. Ob tem bi morali sprejeti načela, da se materialno podpira in razvija dejavnosti, ki so namenjene širokemu krogu delovnih ljudi za njihov kulturno-prosvetni napredek, za dejavnosti, ki najbolj učinkovito in najširše vplivajo na zvišanje kulturnega standarda članov našega kolektiva. To pa hkrati pomeni sprejeti tudi borbo za kvalitetne kulturne in zabavne prireditve ter za napredna, marksistična idejna izhodišča pri oblikovanju kulturno-prosvetnih programov.

JOZA VARL

Tudi v reklamacijah so naši osebni dohodki

(nadaljevanje s 1. strani)
imeli 213.294,70 N din manipulativnih stroškov ali čiste izgube. Pri obravnavanju reklamacij za letošnje leto je treba pripomniti to, da bodo po številu in količini sodeč vrednostni pokazatelji po rešitvi vseh 438 reklamacij še precej narasli.

Večina opravičenih reklamacij se reši tako, da se reklamirani material vrača nazaj v Železarno ali pa predstavlja na kupca, ki je pripravljen reklamirano blago kupiti. V zvezi s tem moramo pripomniti to, da se običajno tak material proda po nekaj nižji ceni, to na žalost podatkov, kakšno vrednost predstavlja to za našo Železarno, nisem uspel dobiti. Poleg tega za prodani reklamirani material kupec zahteva daljši plačilni rok, kar praktično v že tako težki situaciji pomeni kreditiranje kupca. Tak primer je okrog 200 ton reklamirane pločevine pri podjetju ZMAJ Zemun, katero je odkupilo trgovsko podjetje Metalotekna Beograd, pod pogojem, da je rok plačila šest mesecev.

Vsekakor se proizvodnja kvalitetno spornih izdelkov v precejšnji meri odraža pri našem finančnem poslovanju in je temu primerno potrebno vztrajati, da se število reklamacij zmanjša.

Kot sem že omenil, se reklamirani material vrača v naša odpravna skladišča in se tam pridruži izdelkom izven programske proizvodnje. Trenutne proste zaloge naših izdelkov so naslednje:

- tanka, srednja pločevina, okrog 400 ton,
- debela pločevina v glavnem legirane kvalitete, okrog 300 ton in
- valjani profili okrog 400 ton.

Količine pri tanki, srednji in debeli pločevini niso ravno zaskrbljujoče, medtem ko je 400 ton valjanih profilov in to večina nekurantnih dimenzij, za današnje razmere že velika količina in bo trajalo precej časa, predno bo prodana. Tudi neprodane proste zaloge so za nas precejšnja obremenitev ob ugotovitvi, da so za tak material proizvodni stroški obstojali, to-

da ker material leži v skladiščih, so do prodaje tudi neplačani.

Omenjena problema sta v našem poslovanju vedno prisotna in se jima tudi v bodoče ne bo mogoče izogniti, toda verjetno obstaja možnost, da se število reklamacij zmanjša in da so lahko proste neprodane zaloge v skladiščih manjše.

Z. S.

Naša livarna najcenejši proizvajalec kokil v državi

(nadaljevanje s 1. strani)
proizvodnjo kokil. Razvojni plan ZJŽ predvideva, da bo Ilijaš s svojo specializirano proizvodnjo kokil in kapaciteto 40.000 Mp potencialni proizvajalec kokil za vse jugoslovanske železarne. Ta obrat pa ni izpolnil pričakovanja v ekonomskem pogledu, saj je cena njihovih kokil občutno previsoka, saj znaša 1,85 N din/kg. V poročilih ZJŽ za leto 1967 pa že lahko opazimo, da železarna Ilijaš predlaga rekonstrukcijo livarne zaradi zastarelega tehnološkega postopka in naprav!

V Štorah so nekoliko cenejši, njihova cena je 1,63 N din/kg, vendar menijo, da delajo kokile z izgubo, torej so že sedaj pod mejo rentabilnosti. Trdijo sicer, da bodo po rekonstrukciji livarne in z vplivom direktno iz TH peči cenejši, vendar je to še stvar bodočnosti. Eno izmed vprašanj, ki ga ne smemo zanemariti, je tudi proizvodnja strojne litine za vzdrževanje železarne Jesenice, ki je izrazito individualna. Tehnologi in analitiki so že prišli do zaključka, da

se ta asortiment ne da izdelati v novi livarni Štorah, ki je grajena za izrazito serijsko proizvodnjo. Če upoštevamo razvojno zmogljivost livarne kokil v železarni Štorah, bo v končni fazi rekonstrukcije znašala 15.000 Mp. Prav lahko je ugotoviti, da s to kapaciteto ne moremo pokriti potreb železarne Jesenice, da ne omenjam železarne Ravne.

Ugotovljeno je, da je najcenejši proizvajalec kokil v državi livarna na Jesenicah. Cena po dejanskih stroških za leto 1967 je znašala 1,32 N din/kg. Če bi morali kokile, ki jih lahko okrog 10.000 Mp izdelamo doma, kupiti v železarni Ilijaš, bi proizvodne stroške v jeklarni takoj dvignili za 5,30 milijonov N din. Če pa bi jih kupili v Štorah, pa za 3,10 milijonov N din!

Namen sestavka je informirati kolektiv o stanju cen proizvajalcev kokil v okviru treh slovenskih železarn. Ta informacija naj služi tudi širši razpravi o integraciji. Člani kolektiva si lahko po navedenih podatkih ustvarijo svoje mnenje.

Anton Strajnar

Možnost uvedbe obračuna po tržnih cenah in internih prodajnih cenah v našem podjetju

Ko se raziskujejo možnosti za uvedbo obračuna po tržnih cenah ali internih prodajnih cenah v konkretnem podjetju, je nujna predhodna temeljita analiza, opravljena s strogo znanstveno objektivnostjo. To poudarjamo zaradi tega, ker so analize v posameznih konkretnih podjetjih dostikrat take, da ne povedo čiste resnice. Analiza mora nujno upoštevati vse faktorje, od katerih je njena uspešnost kakorkoli odvisna. Ti faktorji so z vidika podjetja grupirani v dve skupini:

- a) zunanji — eksterni,
- b) notranji — interni.

Če obravnavamo probleme in možnost delitve dohodka po ekonomskih enotah v železarni Jesenice — to omogočajo tržne cene ali interne prodajne cene — se vprašamo, kateri faktorji so za Železarno pri tem problemu eksterni in kateri interni. Vidimo, da je situacija taka:

- a) med faktorje eksterne narave smemo šteti v prvi vrsti plafonirane cene za naše proizvode;
- b) med faktorje interne narave pa sodijo predvsem:
 - obdobje modernizacije in rekonstrukcije,

— neenaki pogoji poslovanja — posameznih delovnih enot v Železarni,

— postavitev programa, ki bo elastičen v primeru, če bo prišlo do potrebnih sprememb,

— uvedba novih metod v analizi stroškov.

Obravnavanje teh posameznih faktorjev — eksternih in internih — ki vplivajo na možnost delitve dohodka po ekonomskih enotah v Železarni, bo pokazalo, v čem se skrivajo glavne težave, in kako bi jih kazalo premostiti.

Plafonirane cene — Pri uvajanju delitve dohodka po delovnih enotah v podjetjih črne metalurgije — med te spada tudi železarna Jesenice — ne moremo mimo resnice, da so zanje oziroma njihove izdelke cene plafonirane. To vsekakor pomeni, da se s takim sistemom cen v teh podjetjih ovira rast akumulacijske stopnje, kar ima vsekakor svoj vpliv. Ta je zelo pomemben z ozirom na svoj vpliv na možnost delitve dohodka po delovnih enotah. Res, da so plafonirane cene v črni metalurgiji — eni izmed vej bazične industrije — z družbenega stališča v naših konkretnih razmerah sicer opravičljive. Toda včasih je ta prisilna žrtev kolektivov, podjetij iz črne metalurgije le zelo težak davček družbeni skupnosti. Črna metalurgija rabi proizvode in storitve drugih gospodarskih panog, katerih cene se odlikujejo na tržišču po

2. seja UO Železarne

Še naprej izpopolnjevanje organizacije vzdrževanja in urediti nagrajevanje

V sredo, 5. junija t.l. je bila 2. seja upravnega odbora, na kateri so obravnavali poročilo o izvrševanju proizvodnega programa v maju, potrdili so operativni plan za junij, reševali tekočo problematiko in prošnje.

V zvezi s poročilom o izvrševanju proizvodnega programa v maju 1968 so naročili tehničnemu direktorju, da še naprej skrbi za izboljšanje organizacije vzdrževanja, da se utrdijo interni odnosi v tej službi in da se razmeji delo. Sektorju za ekonomiko pa so naročili, da pripravi ustrezen predlog za stimulativno nagrajevanje vzdrževalcev.

K predlogu operativnega plana za junij 1968 niso imeli pripomb in so ga potrdili.

Med tekočo problematiko so najprej odobrili nekaj službenih potovanj v inozemstvo, potem pa so obravnavali največ vprašanja, ki spadajo v pristojnost delavskega sveta Železarne in so jih zato s stališči upravnega

odbora posredovali področnim komisijam delav, sveta Železarne. Skladno s predpisi o deviznem poslovanju in po pooblastilu delavskega sveta Železarne, so na tej seji odobrili odpis razlik, ki so nastale v poslovanju z inozemskimi kupci ali prodajalci. Razpravljali so tudi o pismu Višje šole za organizacijo dela v Kranju, glede na predlog zakona o položaju te šole ter ugotovili, da je šola do sedaj uspešno delovala in se je njeno uspešno delo odrazilo tudi v praktičnem delu v podjetju.

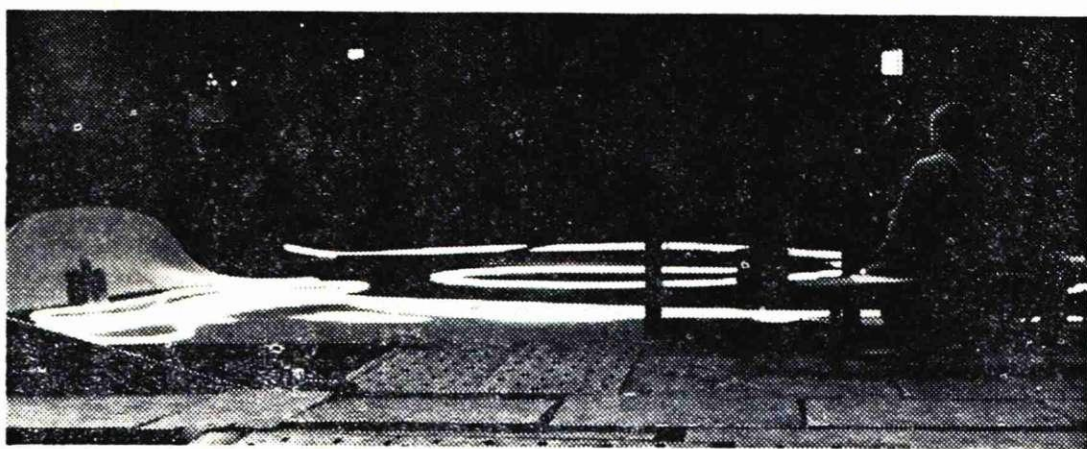
Ob koncu seje so reševali še prošnje ter sklenili, da bodo v prihodnje seje upravnega odbora vsak torek ob 11. uri.

Ali res zavestno ustvarjamo poslovno izgubo?

Delavski svet Železarne je že sprejel sanacijski program, ki med drugim pospešuje prizadevanja za večjo proizvodnjo izdelkov, ki so najbolj iskani in akumulativni.

Kako pa to izgleda v praksi nam najbolje pokaže primer iz jeklovleka. Na osnovi sprejetega sanacijskega programa Železarne je delavski svet delovne enote jeklovleka sprejel interno obvezo, da se operativni plan na osnovi naročil približa osnovnemu letnemu planu. Vendar pa nastajajo težave zaradi vloška, ki ni pravočasno in v za-

dostni količini zagotovljen. V prvih mesecih letošnjega leta delovna enota jeklovlek ni niti enkrat imela zagotovljen vložek v zadostni količini, da bi lahko izpolnili planske obveznosti. Zakaj tako? Na eni strani govorimo o proizvodnji, ki je za Železarno visoko akumulativna, na drugi strani pa jeklovlek nima prioritete in je zapostavljen pri programiranju in dobavi vložka. Prednost imajo izdelki za izvoz in prodajo na domačem tržišču, pa čeprav po nižji ceni ali celo s poslovno izgubo.

Motiv iz stare valjarne žice

3. seja UO Železarne

O prehodu na skrajšani delovni teden

V torek, 11. junija t.l. je bila 3. seja upravnega odbora, na kateri so pregledali izpolnjevanje sklepov prejšnje seje, obravnavali so poročilo sektorja za ekonomiko o dosedanjih rezultatih prehoda na skrajšani delovni teden ter o možnostih nadaljnjega uvajanja skrajšanega delovnega tedna in reševali nekaj tekočih problemov in prošenj.

Poročilo sektorja za ekonomiko o rezultatih prehoda na skrajšani delovni teden so sprejeli in glede na možnosti nadaljnjega uvajanja skrajšanega delovnega tedna, na predlog sektorja za ekonomiko sklenili:

1. V vseh tistih proizvodnih delovnih enotah, v katerih je 42-urni delovni teden že utrjen, je nujno potrebno ostati na skrajšanem delovnem tednu.

2. V delovnih enotah šamotarna in livarna je treba ugotoviti sistem dela v skrajšanem delovnem času, ali po 46, 44 ali po 42 ur tedensko.

3. Strojno, elektro in grad-

beno vzdrževanje ter strojne delavnice morajo obdržati sistem skrajšanega delovnega časa s tem, da zaradi potreb proizvodnje lahko posameznik ali skupina dela največ 208 ur mesečno. Delo teh delovnih enot pa je treba prilagoditi ciklusu proizvodnje.

4. V proizvodnih delovnih enotah je treba programirati tedenske remonte in popravila skupaj z vodstvom vzdrževanja tako, da redna popravila ne bodo obvezno samo v nedeljah.

5. Vse tiste proizvodne enote, ki imajo daljši delovni teden kot 48 ur, morajo v najkrajšem času (2-3 mesece)

preiti na 48 urni delovni teden. S tem bodo odpravljene nesoglasja in nesorazmerja znotraj delovnih enot.

6. Zadolžili so vodstvo splošnega sektorja, da določi sistem dela po oddelkih sektorja, ker v tem sektorju narašča število tedenskih ur.

7. Valjarna bluming mora čimprej preiti na skrajšani delovni čas, to je na štiriizmensko obratovanje, po sistemu kot ga imajo talilnice. Remonte naj po možnosti planirajo na vsakih 10 dni.

V nadaljevanju seje so obravnavali še nekaj tekočih problemov, rešili nekaj prošenj in sklenili, oziroma naročili kadrovskemu sektorju, da mora do konca junija organizirati enodnevni seminar za člane delavskega sveta Železarne in upravnega odbora po dveh osnovnih vprašanjih:

- delitev dohodka in
- samoupravni akti.

zakonu ponudbe in povpraševanja. Znano nam je, kako hitro rastejo cene v našem gospodarstvu in nimajo nobene stalnosti. Tako je dohodek metalurških podjetij v nemer v zelo občutni meri žrtvovan za skupnost. Iz tega takoj lahko vidimo, kakšen vpliv ima to na ugotavljanje in delitev dohodka po delovnih enotah v podjetjih črne metalurgije. Tam, kjer se dohodek malo ustvari, ga bo zelo težko pravilno deliti. To resnico bi bilo z ustreznimi ukrepi nujno treba rešiti.

Obdobje modernizacije in rekonstrukcije — Ko imamo v mislih delitev dohodka po delovnih enotah v železarni Jesenice, bi napravili usodno napako, če bi ne upoštevali, da je podjetje v obdobju modernizacije in rekonstrukcije. To namreč danes postavlja zahtevo po koncentraciji sredstev na ravni celotnega podjetja. Kako se bodo sicer odplačevali dolгови, nastali zaradi modernizacije in rekonstrukcije, če bodo sredstva in s tem dohodek razdeljen in razdrobljen na toliko posameznih delov? Vse dolge bo treba odplačevati

iz doseženega dohodka, možnosti njegove rasti pa so, kot smo opozorili, zaradi plafoniranih cen omejene. Seveda to ne bo moglo biti opravičilo, da bi se ne izdelal sistem delitve dohodka po delovnih enotah v železarni. Nasprotno, sistem ugotavljanja in delitve dohodka bo treba izdelati, ker bo tudi s stališča celotnega podjetja zelo važno in zanimivo vedeti, kolikšen je delež vsake posamezne enote v skupnem doseženem dohodku podjetja. S tem v zvezi pa je treba pripomniti, da bo treba delovnim enotam jasno postaviti pogoje poslovanja. To bo izključevalo možnost, da bi se pojavljalo prelivanje dohodka med posameznimi delovnimi enotami. Rešitev tega problema je seveda zelo delikaten problem, vendar pa obstojijo sredstva, s katerimi se to da rešiti. Najmočnejše orodje v boju proti temu problemu — in pravzaprav proti vsem drugim — so ukrepi, zasnovani na znanstvenem proučevanju.

Različni pogoji poslovanja — To so nadaljnji zelo resni razlogi, ki otežujejo prehod

na delitev dohodka po delovnih enotah na podlagi takih obračunskih cen za obračun med delovnimi enotami, ki vsebujejo poleg stroškov tudi dohodek ekonomske enote ali njegov del. Najizraziteje se ti neenaki pogoji poslovanja posameznih ekonomskih enot izražajo v različni tehnični opremljenosti (kako izenačiti ekonomske enote s staro in novo opremo), zelo različne možnosti prihrankov, še bolj različne stopnje akumulativnosti in v vrsti drugih še neresenih vprašanj. Vse to grozi, da bo prišlo do pojavov že prej omenjenega prelivanja dohodka med ekonomskimi enotami. Vsaj v začetku bo ta težnja verjetno zelo močna. Jasno pa je, da se bo s pravilno politiko dalo stanje popravljati in čez določeno razdobje bi bilo moč doseči dosti zadovoljivo rešitev.

Točno postavljen program — Za posamezne ekonomske enote je to okolnost, ki lahko na delitev dohodka po delovnih enotah vpliva zelo pozitivno, če je pravilno rešena. Če pa ni, pa tudi zelo zaviralno. Točna postavitev pro-

grama mora neposrednemu proizvajalcu jasno prikazati vse tisto, od česar je odvisen njegov uspeh kot posameznika in ekonomske enote kot interesne skupine, katere član je. Treba je pri delavcih zbuditi zavest, da prvenstveno ni važna pravzaprav delitev dohodka v smislu, kdo bo dobil več, ampak se je predvsem treba zavedati, da je dohodek najbolj realno merilo uspešnosti njihovega gospodarjenja.

Uvedba novih metod v analizi stroškov — Rešitev tega vprašanja bo neobhodna, če naj se dohodek deli po ekonomskih enotah v pravilnem sorazmerju z uspešnostjo njihovega gospodarjenja. Pravzaprav dohodkovni sistem že sam po sebi zahteva nenehno izpopolnjevanje obračunavanja stroškov. To predvsem v smislu razločevanja skupne količine stroškov na fiksne in variabilne. Ko smo že ravno pri vprašanju ločitve stroškov na fiksne in variabilne, ne bo odveč, če se vprašamo, zakaj prav ločevanje stroškov na fiksne in variabilne smatramo za osnovno važno. Na to

vprašanje nam daje odgovor bistvo teorije o stroških, ki nas uči, da je to v bistvu teorija o spreminjanju velikosti različnih skupin stroškov v odvisnosti od različnih obsegov produkta dane produkcijske enote. Ta definicija nam torej pove, da so stroški funkcija proizvodnje. Funkcija proizvodnje pa pravzaprav niso celotni stroški, ampak samo tisti, katerih velikost se giblje hkrati z velikostjo produkcije. Sorazmerni z velikostjo produkcije so samo variabilni stroški, ne pa tudi fiksni stroški. Fiksni stroški so neodvisni od obsega produkcije v svoji velikosti: ostanejo enaki, če je produkcija taka ali taka.

V železarni Jesenice je omenjena delitev stroškov na fiksne in variabilne upoštevana. Vendar je včasih zaradi določenih objektivnih resnic analiza, osnovana na taki konceptiji pojmovanja stroškov, premalo izrazita. Jasno je, da bo te okolnosti, ki zavirajo učinkovitost analiz na taki osnovi, treba odpraviti.

J. L.

Tako kot v aprilu bi morali delati vseh dvanajst mesecev

Letošnji april je bil za valjarne najbolj uspešen mesec leta. Kaj to pomeni?

Po količini so vse valjarne skupaj dosegle družbeni plan v gotovem blagu s 115,6 %. Skupaj v štirih mesecih je doseženo 99,1 %. Po tem pokazatelju smo na dobri — pravi poti. Dosežene so do sedaj rekordne proizvodnje in sicer: bluming 129 %, štel 133 %, težka proga (na eno dnino z osemindisjnih obratovanjem v tednu) 145 %, valjarna 1300 163 % (s tem, da so iz valjarne Bela dobili 863 ton že izvaljane pločevine, ki so jo morali dokočno termično obdelati in adjutirati) planirane proizvodnje. Plan niso dosegli v novi valjarni žice zaradi uva- janja proizvodnje — dosežen samo 26 % in v jeklovleku dosežen 75,6 %, ker je posledica pomanjkanja vložka in prevelikega izmeta predhod- nih obratov.

Po odpravi in realizaciji so valjarne odpravile in prodale 2.425 ton več kot je bilo planirano, kar pomeni finančno prekoračitev realizacije za 5.136.599 N din. Skupaj je v štirih mesecih v valjarnah prekoračena realizacija pro- daje za 4.791.629 N din. Tudi po tem pokazatelju smo na pravi poti. Prekoračitve reali- zacije so: na težki progi, lahki progi, valjarne 1300, valjarni 2400, na blumingu in štelu. Pod planirano realiza- cijo so: valjarna žice, jeko- vlek, oblikovalnica profilov. Pri realizaciji se pojavi bo- leča točka, to je nedosega- nje planiranega asortimenta, kar se pokaže pri nižji dose- ženi povprečni ceni proti pla- nirani. Glavni vzrok pojava izpada kvalitete proizvodnje pa je zaradi prevelikega izmeta, nastalega v valjarni ali v jeklarni ter le delno lahko govorimo tudi o ne- ustreznih naročilih. Zahtev- nejša kvaliteta, ki ne ustre- za, se po navadi prodaja po

nižjih cenah ali gre kot ne- uporabna v odpadke v jeklar- no. Zaradi ponovnega valja- nja ali dodatnih postopkov (ponovne termične obdelave) se nam kvalitetni material zelo podraži in tako izdelek, na katerega smo računali po- zitivni dohodek, kljub višji prodajni ceni prinese izgubo.

Po stroških pa je položaj v valjarnah naslednji: v aprilu imajo valjarne skupaj na stroških zvišanje za 1.944.963 N din. V štirih mese- cih so stroški proti planira- nim zvišani za 10.952.099 N din. V prvem četrtletju je to zvišanje znašalo 8.715.982 N din. Če to četrtletje razdeli- mo na tri mesece, pride me- sečno okrog 2.900.000 N din in v tej primerjavi izkazuje me- sec april z zvišanjem 1.944.963 N din zboljšanje za okrog en milijon N din. Torej smo v aprilu tudi v tej postavki na pravilni in boljši poti. Znižanje stroškov izkazujejo aprila težka proga, lahke proge, valjarna 1300 s pocin- kovalnico ter jeklovlek. Vsi ostali valjavniški obrati ima- jo zvišanje, največ ga odpade na obe valjarni žice, na šte- kel z linijo rezanja in na valjarno 2400. Znižanje stro- škov nam lahko krije zviša- nje izplena in to celo tako, da nam zvišanje izplena lah- ko prinese kritje različnih manjših prekoračitev pri predelavi. V prvem tromeseč- ju je znašalo zvišanje stro- škov na račun izplena okrog 3.210.000 N din. Če pri skup- nem zvišanju za prvo tromese- čje odbijemo zvišanje na fiksnih stroških (amortizaci- ja, investicijsko vzdrževanje in obresti na osnovna sred- stva), nam ostane še zviša- nja 5.722.600 N din. Če pogle- damo sedaj, kolikšno je pa pri tem zvišanje zaradi izple- na, ugotovimo, da je tega 57 %.

Izplačani osebni dohodki, registrirani po stroškovnikih, znašajo za prvo tromesečje

skupaj v valjarnah 5.726.178 N din. Na mesec pride 1.908.725 N din. V aprilu pa je bilo v valjarnah izplača- no 2.173.587 N din. kar je za 264.862 N din več kot popreč- no na mesec v prvem tromese- čju. Boljši rezultati proiz- vodnje v aprilu nam prinese- jo tudi višje osebne dohodke.

Iz vsega zgornjega lahko potegnemo zaključke in sana- cijske ukrepe:

1. Obdržati količinsko pro- izvodnjo vsaj na aprilskem nivoju.

2. Prodajo in realizacijo ob- držati na aprilskem nivoju s tem, da izboljšamo popreč- no prodajno ceno (manj iz- meta).

3. Pri stroških odpraviti zvišanja in to: z boljšim iz- plenom vsaj za 1,5! ter s skrajno štednjo na energiji, gorivu in vzdrževalnih stro- škkih.

Seja DS DE valjarne profilov

Bolj dosledno izpolnjevanje sklepov

Pred kratkim je imel de- lavski svet valjarne profilov prvo sejo po volitvah. Novo- izvoljeni člani DS so poslu- šali poročilo predsednika DS o delu samoupravnega orga- na v pretekli mandati dobi. Iz poročila je razvidno, da so na enajstih sejah sprejeli kar 70 sklepov, ki pa so bili le delno izpolnjeni. Omenili so več sklepov, ki predstavl- ljajo tudi za novoizvoljeni delavski svet nalogo, ki jo bo treba izpolniti. Tako bo mor- al DS valjarne profilov razpravljati o delu vzdrževal- cev ter še večjo pozornost posvetiti reklamacijam ter ukrepati proti njihovim po- vzročiteljem.

Na seji so se dalj časa zadrževali pri delu posamez- nih komisij. Najbolj delovna je bila komisija za ugotavl- janje kršitev delovnih dolž- nosti, prizadevni pa so bili tudi člani komisije za rekla- macije. Ostale komisije so med letom imele le po eno sejo. Ko so analizirali oprav- ljeno delo v preteklem letu, so ugotovili, da so kupci vedno bolj natančni in za- htevniji tudi glede dobavnih rokov. Na seji je bilo rečeno, da naj bodo člani DS DE za zglede tudi ostalim sodelav- cem, kar je še posebej važno v času, ko se pripravljamo na združitev treh slovenskih železarn. Izboljšati bo treba delovno disciplino, povečati izplen, po drugi strani pa zmanjšati bolovanja. Tudi v prihodnji mandati dobi bo treba skrbeti za to, da ne bi izgubili kupcev.

Obratovodja valjarne profi- lov je opozoril na to, da ima- jo v obratu dovolj naročil in jih verjetno v celoti niti ne bo mogoče realizirati, saj imajo še za prvo četrtletje 368 ton zaostankov. S priza- devnostjo ter s solidnim de- lom pa bi tudi to nalogo zadovoljivo opravili.

Ob koncu seje so na pred- log sindikalnega odbora pred- lagali za novega predsednika

Ti sanacijski ukrepi so do- segljivi in mogoči, če vložimo vsi skupaj kot vsak posamez- nik skrajne napore s ciljem, da izboljšamo stanje. Če nam to ne bo uspelo, potem je vprašanje obstoja in je čisto sigurno, da bomo doživeli še težke trenutke. Ponovno opo- zarjam, da moramo uspehe aprila prenesti na vse mese- ce letošnjega leta in jih iz- boljšati po zgoraj navedenem sanacijskem načrtu.

Odlasek

Pripis uredništvu: Že v ma- ju so valjarne s svojimi re- zultati pod pričakovanji, za- to smo tudi objavili nekoli- ko zapoznel sestavek o iz- redno ugodnih rezultatih v aprilu kot dokaz, ki govori, da se s prizadevanjem vseh delavcev v obratih lahko do- sežejo izredno ugodni proiz- vodni rezultati.

Izšla

je 1. številka Informacij martinarne

1. junija je DS mar- tinarne izdal prvo šte- vilko Informacij. Zelo obširno in podrobno so v Informacijah obra- navani problemi, s ka- terimi se martinari vsak dan srečujejo pri izpolnjevanju proiz- vodnih nalog. Prikaza- no je tudi gibanje pro- izvodnje. Iz teh po- datkov pa je razvidno, da so imeli največjo proizvodnjo 13. maja, ko so proizvedli 1.150 ton jekla ter 18 šarž, najmanjša pa je bila 3. maja, ko je bilo sa- mo 12 šarž in 634 ton.

V posebnih sestavkih Informacij, so obra- navani remont, kva- litetna izdelava jek- la, v drugem delu In- formacij pa podatki o staležu delavcev, po- škodbah, izboljšavah, finančnem stanju, na- ročilih itd.

Delavski svet marti- narne bo po tej poti člani kolektiva marti- narne redno seznanjal da bodo imeli zelo natančen pregled o problematiki martinarne, zlasti še o proiz- vodnji, kvaliteti, naro- čilih ter finančnem stanju, torej o najvaž- nejših problemih, s katerimi se srečujejo ri delu. — or

Obnova šamotarne

Proizvodnja v tem obratu se po elementarni nesreči pravza- prav hitro normalizira in so 11. t. m. pričeli z eksperimen- talnim žganjem tudi na komorah od 1 do 9. Tako peči niso več ozko grlo proizvodnje, ampak ostane še vedno odprto vprašanje sušilnic, ki še niso pokrite. Po planu bi Kovinarsko iz Krškega moralo že 10. t. m. pričeti z delom na prekritju, vendar delo še ni steklo tako, kot je bilo obljubljeno, dočim je bilo delo, ki ga opravljajo domače delavnice, opravljeno v glavnem v postavljenem časovnem roku.

Težave zaradi tega zavlače- vanja prekritja so v proiz- vodnji še večje zaradi stal- nega, vsakodnevnega deževja, ki namaka tudi spodnji del peči in tako moči in ovlažu- je izdelke.

Čas, v katerem je bila manjša proizvodnja žganja materiala, pa se je uporabljal za razna remontna dela na posameznih strojih. Vendar pa tudi tu nastajajo določe- ni problemi, ker se ne sme, noče ali ne more organizirati delo preko 42 ur in tako se- veda remont, oziroma popra- vila niso temeljita, ampak je opravljeno samo najnujnej- še. Čež nekaj mesecev pa bo- mo zopet morali izvršiti tista popravila, ki jih sedaj zara-

di togih predpisov, nismo mogli izvršiti.

Z dosedanjjo proizvodno iz- delavo raznih ognjevzdržnih mas, niso bile težave in je delovna enota šamotarne do- bavljal vsem domačim in tujim naročnikom material v zahtevanem dobavnem roku. Težave so nastale zgolj pri žganem materialu iz že po- znanih vzrokov. Te težave so še ostale, ker vloženi ma- terial ni dovolj suh in kot posledica je večji procent iz- mečka.

Na sestanku med obrato- vodstvom jeklarne in šamo- tarne, je bilo dogovorjeno in ugotovljeno, da se z raznimi kombinacijami uporabe slič- nih formatov ognjevzdržnega

(nadaljevanje na 10. strani)

Kolektiv elektrodnega oddelka na Rabu

V prvih dneh junija je sindikalni odbor elektrodnega oddelka organiziral izlet v Sant Marino na otok Rab, kjer smo preživeli štiri dni. Imeli smo lepo vreme in tudi morje je bilo toplo. Obala je zelo velika ter porasla z borovimi gozdički, nasploh pa je veliko zelenja. Tudi sobe v hotelu, kjer smo sta- novali, so bile lepo oprem- ljene, tako da smo se lahko odpočili.

Izkoristili smo priliko in obiskali grobišče interniran- cev iz druge svetovne vojne. Pokopališče oz. grobišče je lepo urejeno, žrtvam fašistič- nega nasilja pa so postavili tudi lep spomenik. Obisko- valce pokopališča le nekoliko moti visoka trava na grobo- vih, ki že dalj časa ni bila

požeta. Pogovarjali smo se z oskrbnikom, ki ureja grobo- ve in stezice. Pravi, da na vsem otoku ne more dobiti kose ali srpa, s katerim bi požel travo. Srp, ki mu ga je poslal nek Mariborčan, je že ves skrhan in zato predlaga, da bi organizirali zbiralno akcijo za nabavo kosilnega strojčka, s katerim bi delo lahko lepše in hitreje opra- vil.

Menim, da bi bila takšna akcija v širšem merilu še kako potrebna. Če smo že postavili lep spomenik, kar je tudi pravilno, potem ne bi smelo biti vprašanje denarja za nabavo majhnega kosilne- ga strojčka, da bi zagotovili lepši izgled pokopališča žrtev nasilja, ki ga vsako leto obi- šče veliko domačih in tujih gostov. K. F.

Vsak posameznik lahko vpliva na boljše poslovne rezultate

V ospredju naših prizadevanj za boljše poslovne rezultate je borba za povečanje izpleta in zmanjšanje stroškov. Zanimalo nas je, kako to nalogo rešujejo v posameznih delovnih enotah in smo vodilnim delavcem v delovnih enotah postavili nekaj vprašanj.

MARTINARNA IN ELEKTROJEKLARNA

VPRAŠANJE: Znano nam je, da so posamezne šarže zelo uspešne in da odlijejo izredno kvalitetne ingote in brame, druga šarža pa je kvalitetno povsem nasprotna prvi. Kje so vzroki za take kvalitetne spremembe posameznih šarž?

inž. STANKO ČOP, obratovodja martinarne: »Z dobrimi surovinami in po vseh predpisih izdelana šarža mora biti kvalitetna. Slabe so tiste šarže, kjer nekateri pogoji niso bili v celoti upoštevani. Poudarjam, da je na prvem mestu človek s svojim znanjem in vestnostjo. Dostikrat je celo njegova vestnost in prizadevnost pred znanjem. Imamo veliko delovnih mest, kjer lahko delavci zelo odločilno vplivajo na izdelavo šarže in če nekdo pogreši, je kvaliteta šarže že ogrožena.

inž. KAREL RAVNIK — obratovodja elektrojeklarne: »V zvezi s šaržami naj omenim, da je pomembna temperatura, tako da šarža ne sme biti premrzla in ne prevroča. Važna je tudi priprava livne jame, nato pa samo vlivanje šarže. Paziti je treba, da je pravilno odmerjena višina, ki je pogojena s težo bloka, predpisana od tehnološke priprave dela. Razlika je, če vlivamo v kokile z izolacijskimi glavami ali z glavami, phanimi z eksotermno maso. Z ozirom na to, ker je elektro jeklo drago, smo pričeli legirana jekla vlivati v kokile z jalovimi glavami, phanimi z eksotermno maso.

VPRAŠANJE: Ali bi nam lahko povedali, koliko predstavljajo slabi in nizki izpleti v denarju ter kakšna so vaša prizadevanja za izboljšanje izpleta?

inž. STANKO ČOP: »Po podatkih kvalitetne kontrole

tudi take napake, kjer izvori niso ugotovljeni. V vseh obratih železarne je bilo zaradi nižjega izpleta za 564 milijonov SD stroškov. Vendar je treba postaviti vprašanje, če so planirani izpleti res realni.

Spričo položaja, v katerem je železarna Jesenice, je treba poskrbeti, da se planiranim izpletom ne le približamo, ampak jih v čim večji meri tudi izboljšamo.

Za izboljšanje izpleta imamo na razpolago več oblik. V mislih imam proizvodne konference, seje DS DE, seje zbora DE ter seje zbora po posameznih izmenah. Velik pomen pripisujem tudi stalnemu izpopolnjevanju strokovnega kadra v martinarni. V ta namen so potrebni stalni dnevni stiki in še posebej takrat, kadar pride do težav, ki jih je treba premostiti.

Da bi bil kolektiv martinarne čim bolj obveščen o prizadevanjih za boljši izpleti ter kvaliteto in drugih vprašanjih, smo začeli izdajati Informacije. Prvo številko Informacij, ki jih izdaja DS

še posebej poudarjen in obdelan. Ključnih delovnih mest, kjer lahko delavci neposredno vplivajo na izpleti je na progi, v adjustaži in pocinkovalnici več in jih ne kaže naštevati.

Da bi vprašanje izpleta kar najbolje rešili tudi v prihodnosti, smo naročili na podlagi sprejetega sanacijskega programa vsem zaposlenim, oziroma zadolžili člane kolektiva, naj z vestnim preudarnim in natančnim delom aktivno sodelujejo. Za izvajanje nalog v sanacijskem programu, ki se nanašajo na izpleti pa so odgovorni delovodje ter asistenti. Le-ti morajo sproti zasledovati dosežene rezultate pri izpletu, ter ljudem na razumljiv način prikazati položaj ter uspehe, v nasprotnem primeru pa opozarjati na morebitne pomanjkljivosti.

Odgovor na 2. vprašanje:

Že nekaj let nazaj je v naši delovni enoti praksa, da zaposlenim delavcem na kar najbolj razumljiv način prikazujemo podatke o izpletu. Na vidnem mestu objavimo podatke, ki kažejo na doseženi izpleti in koliko bi lahko povečali finančno realizacijo, če bi izpleti povečali samo za 1%. Če povečamo izpleti samo za 1% pri 5.000

delovne enote bo te dni razpravljal delavski svet delovne enote. Tudi za našo delovno enoto je izpleti izrednega pomena, največ težav pa imamo z izmečkom, ki je v zadnjem času prikazan v precej visokih odstotkih. Precej vzrokov je zaradi valjarskih napak, bodisi zaradi samega vložka, ali pa napak na lahkih progah. Imamo evidenco o bruto in neto izpletu. Na bruto izpleti ima vpliv obrat neposredno v proizvodnji z ozirom na kvaliteto dela, ter na odpadke, ki nastajajo pri predelavi. Vendar pa je ta odstotek minimalen in ne predstavlja bistvenega problema, ter vpliva na proizvodne stroške. Drugače je z neto izpletom, pri katerem se odšteje količina izmečka od proizvodnje poleg lastnega tudi tuje (jeklarske in valjarske) napake. Problem je v tem, ker ga ugotavlja šele interna obratna kontrola, izmeček zmanjšuje proizvodnjo, po drugi strani so večji proizvodni stroški, vse to pa vpliva na formiranje osebnih dohodkov. Razumljivo da zaradi tega nastajajo tudi težave pri izpolnjevanju obveznosti do kupcev.

Odgovor na 2. vprašanje:

Planirana povprečna proizvodnja po osnovnem planu

Naša ustna anketa

Določen del napak pri izdelavi šarž pa se obvezno pojavlja zaradi nepredvidenih težav, ki se nanašajo na težko delo oziroma pogoje.

ima jeklo iz naše martinarne slabši izpleti kot predvideva plan. Večina napak kontrola ugotovi ter obremeni obrat, ki je napako povzročil. So pa

DE martinarne, smo izdali te dni na štirih straneh.

inž. KAREL RAVNIK — obratovodja elektrojeklarne: »V precejšnji meri sem na drugo postavljeno vprašanje odgovoril že prej. Dodam naj še to, da je pri vlivanju vseh jekel treba paziti na hitrost vlivanja, predvsem pri vlivanju v sami glavi. Paziti moramo tudi na pravilno izbiro livnega oz. lunkerit praška. Uporaba eksotermne mase je za visoko legirana jekla ekonomsko upravičena, kar potrjujejo tudi dosedanje rezultati. Ugotavljamo namreč, da se je izpleti tako izboljšal. Tudi v našem obratu imamo redne konference z delovodji, v minulem obdobju pa smo kolektiv seznanili s sanacijskim programom, v katerem je močno poudarjen izpleti in kvalitetna izdelava šarž.

Lojze ŠTRUMBEL — obratovodja valjarne 1300.

Odgovor na 1. vprašanje:

Vprašanje izpleta je za našo delovno enoto zelo pomembno. Opozoril bi rad na kolektivno delo in zato na sam izpleti ne more vplivati le en človek, ampak zaposleni na vseh ključnih delovnih mestih. V sanacijskem programu, ki ga je delavski svet delovne enote sprejel ta teden na svoji seji, je izpleti

tonah proizvodnje, to pomeni večjo finančno realizacijo za 310 milijonov S din.

Berti BRUN — obratovodja in **Matevž GLUHAR** — asistent v DE jeklovlek. O sanacijskem programu naše

znaša 1.042 ton, planirani izpleti je 94,1%, povprečna planirana prodajna cena za 1 kg izdelka pa je 3,44 N din. Če bi izpleti povečali za 1%, predstavljajo to v enem mesecu 3.440.000 N din.

SOVJETSKA ZVEZA — Po podatkih centralnega statističnega urada je bila proizvodnja sovjetske železarske industrije v letih 1966 in 1967 v milijonih ton naslednja:

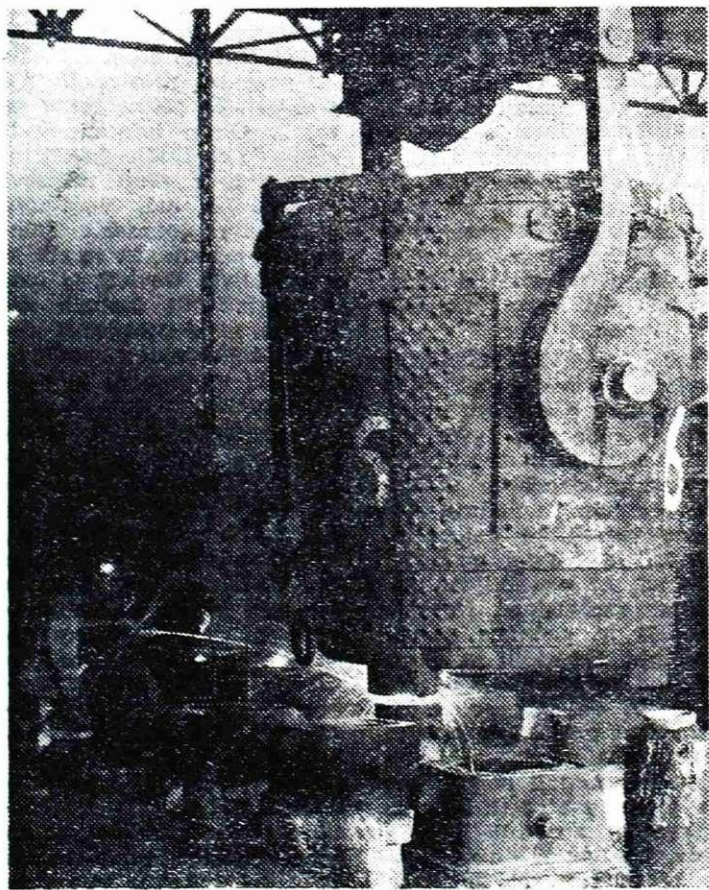
	1966	1967
železova ruda	160,0	168,0
grodelj	70,3	74,8
surovo jeklo	96,9	102,2
valjani proizvodi	66,1	70,5
jeklene cevi	9,9	10,9

ZDA — Letos predvidevajo železarske družbe v ZDA, da bodo investirale 2,31 milijarde dolarjev v novogradnjo in modernizacijo svojih železarn. To so do zdaj največja finančna sredstva, ki jih bodo porabili v te namene v enem letu. Skupno bodo z letošnjim letom investirali v železarsko industrijo ZDA v obdobju po drugi svetovni vojni 27 milijard dolarjev.

AVSTRALIJA — Od leta 1970 dalje bodo izvažali avstralski rudniki letno 240 mi-

lijonov ton železove rude v vrednosti okoli 200 milijard dolarjev. S tem bo postala železova ruda najvažnejši izvozni mineral te države. Največje količine bodo kupile japonske železarne.

ITALIJA — V letu 1967 so proizvedle italijanske železarne približno 16,5 milijona ton surovega jekla, kar je za 2 milijona ton več kot v letu 1966. S tem je bila Italija edina država med članicami evropske gospodarske skupnosti, ki je proizvodnjo železarske industrije v letu 1967 povečala. S to proizvodnjo so se italijanske železarne že zelo približale sedanji proizvodni zmogljivosti, ki se giblje med 17 in 17,5 milijoni ton. Da bi zadostili vedno večjim potrebam, pripravljajo v železarnah obsežne programe za razširitev obstoječih proizvodnih zmogljivosti.

Pri vlivanju v elektrojeklarno je treba paziti tudi na hitrost vlivanja

Delovna konferenca sindikalne orga

(nadaljevanje s 1. strani)

tudi osebni dohodek, da bo sta prosta dneva resnično dneva počitka, ne pa obvezno iskanje dopolnilne zaposlitve.

Pri obravnavanju delovnih pogojev je predsednik ponovno poudaril, kako pomemben dejavnik je to pri doseganju boljših delovnih rezultatov posameznika in celotnega kolektiva. V tej smeri so doseženi že določeni rezultati, mnogo dela pa nas še čaka, vendar pa je potrebna strpnost, kajti vsega ni mogoče doseči takoj, ker so potrebna še velika denarna vlaganja. Človek je celovita osebnost in ravno zato ga moramo obravnavati celostno — kot delavca v Železarni in kot človeka z vso svojo problematiko izven delovnega kolektiva.

V svojem uvodnem poročilu je Mlinarič posebej opozoril na številna neresena vprašanja kadrovske politike, ki mora biti organski del naših prizadevanj za večjo produktivnost in boljšo poslovno politiko podjetja.

Ker je problematika izumrljstva in tehničnih izboljš-

šav zelo obsežno obdelana v gradivu, ki so ga člani prejeli, se je govornik dalj časa zadržal pri vprašanih integraciji slovenskih železarn. Na osnovi gradiva, ki ga je pripravil koordinacijski odbor s strokovnimi skupinami, naj se pripravi ustrezno gradivo in dokumentacija za širšo razpravo v kolektivu. Na posvetu predsednikov sindikata in sekretarjev tovarniških konferenc ZKS vseh treh železarn je bil osnovan tudi iniciativni odbor sindikata slovenskih železarn z namenom, da se sindikat bolj intenzivno vključi v priprave za predvideno združitev.

Predsednik Mlinarič je potem govoril o nujnosti združitve železarn, zaradi boljše in učinkovitejše poslovne politike združenega podjetja. Neizogibna bo tudi določena prekvalifikacija nekaterih delavcev, vendar sindikat stoji na stališču, da se pri tem morajo upoštevati želje delavcev, z jamčenji pa morajo biti tudi osebni dohodki v isti višini, oziroma usklajeni z rezultati dela. Zmanjševanje delovne sile v podjetju naj se izvaja prek naravne

fluktuacije, vendar pa pri zmanjševanju ne bi smeli ščititi nediscipliniranih delavcev, ki v podjetju več škodijo kot koristijo. Naša kolektivnost naj se odraža v tem, da pripadamo kolektivu, v katerem si delimo skrb vsakega posameznika in v katerem je vsak posameznik prizadet pri naši skupni skrbi.

Ob zaključku svojega uvodnega govora je predsednik izvršnega odbora sindikata opozoril na zelo neugodne in zaskrbljujoče poslovne rezultate Železarn v prvem tromesečju in predlagal, da konferenca sprejme sklep, s katerim predlaga delavskemu svetu Železarn, da v bližnji prihodnosti obravnava sedanjí finančni položaj Železarn in sprejme ustrezne sklepe.

Prvi se je prijavil k razpravi Zdravko POGAČNIK, ki je govoril o primerih, kjer še prevladuje težko ročno delo, ki bi ga z malo več vztrajnosti lahko že odpravili. V zvezi s tem je omenjal tudi težja obolenja, ki mnogokrat povzročajo tudi invalidnost delavca. Kot posledica naših težkih pogojev dela in zaradi drugih vzrokov se pojavljajo tudi socialni problemi. Tudi v bodoče bomo morali skrbeti za dobro razvito zdravstveno službo, tako preventivno, kot kurativno. Kritiziral je zelo slab odnos služb socialnega zavarovanja in počasno reševanje invalidnosti oz. pokojnin ter predlagal, da tudi konferenca sprejme ustrezen sklep, s katerim bi opozoril Komunalni zavod za socialno zavarovanje in republiški sindikat za hitrejše reševanje invalidnosti in pokojnin.

Tehnični direktor Železarn Bogomil HOMOVEC je govoril o prehodu na 42-urni delovni teden. Do sedaj so pri nas le najtežji obrati in v večji meri tudi vzdrževanje prešli na 42-urni delovni teden, medtem ko valjarne in predelovalni obrati delajo še po starem. V teh obratih imamo dovolj naročil in bi prehod na skrajšani delovni teden, brez bistvenega povečanja produktivnosti, pomenil korak nazaj. Kljub raznim tehnološkim in tehničnim posegom nismo dosegli pričakovanih rezultatov, ker je bila tudi pripravljenost v obratih do sedaj izredno majhna. Govoril je tudi o nekaterih proizvodnih in kadrovskih vprašanjih ter o nadaljnjih investicijskih vlaganjih, ki nam bodo odstranjevala še preostala težka delovna mesta. V Železarni bo še nekaj časa trajala kriza in se bomo morali trajno in vsi boriti za večjo produktivnost, kar je tudi osnovni pogoj za prehod na skrajšani delovni teden.

Mavro LENARDIČ, je omenjal, da nekateri podatki v gradivu, ki so ga delegati prejeli, niso popolni in podatki za valjarno 1300, ki se

tičejo prehoda na 42-urni delovni teden, ne ustrezajo. Valjarna je imela dovolj naročil, manjkalo jim je le delavcev. Za valjarno je eden od pogojev za prehod na skrajšani delovni teden tudi ustrezen vložek. Kritično se je dotaknil tudi problema osebnih dohodkov in kategorizacije delovnih mest. Navedel je primer delavcev na škarjah, ki zaradi neustrezne kategorizacije oziroma nižjih osebnih dohodkov nočejo delati in namesto sto ton razrežejo samo 50 ton in zato so morali uvesti tretjo izmeno.

Pritožbe bi komisija za kategorizacijo morala reševati hitreje, ker je stanje v obratu zaradi pritožb na kategorizacijo zelo zaskrbljujoče.

O kreditih in kreditni politiki je govoril Anton ŠALIKA, ki je poudaril, da bi sindikat tudi o tem moral nekaj reči. Na račun kreditov oz. obresti, ki jih delovni kolektiv nujno rabijo za svoj razvoj, ne bi smeli živeti razni instituti in ustanove.

Mirko ZUPAN se je v svojem prispevku dotaknil finančnega položaja v Železarni. Kritično je visoke obrestne mere, ki jih mora plačevati podjetje za najete kredite. V aprilu smo dosegli 27.000 ton proizvodnje, finančnega efekta pa prav zaradi takih razlogov ni bilo. Tudi večino sredstev amortizacije, ki je namenjena predvsem za zamenjavo obstoječih osnovnih sredstev, moramo porabiti za plačevanje anuitet in nas resnično lahko skrbi, kako bo takrat, ko bomo morali dolocene dotrajane naprave zamenjati. Tudi on meni, da bi se po teh vprašanjih morali angažirati vsi družbeno-politični dejavniki in stvari urediti, ker so povsod v svetu boljši kreditni pogoji kot so pri nas. Govoril je tudi o stanovanjski izgradnji in o zelo majhnih možnostih gradnje novega stanovanjskega sklada. V tej izredno težki finančni situaciji bi se nam morala vračati denarna sredstva, ki smo jih vplačevali v republiški stanovanjski sklad, je zaključil svoje izvajanje tov. Zupan.

Inž. Ivo ARZENŠEK je soglašal s predgovornikom in dodal, da v preteklosti nismo najbolj racionalno trošili denarnih sredstev in da pa bi pri reševanju standarda našega delavca morali animirati tudi izven tovarniške dejavnike. Govoril je tudi o gospodarski reformi, ki neusmiljeno zahteva racionalno trošenje denarja in pametno gospodarjenje. Prepričan je, da je politika našega podjetja pravilna in da smo se doslej predvsem obračali k lastnim problemom, vendar pa bomo v bodoče morali bolj glasno in javno zahtevati hitrejše reševanje zunanjih problemov. Ob tem je omenjal izreden padec celotne črne metalurgije v lanskem letu. V zvezi z mnenjem tov. Zu-

pana, je poudaril, da je uprava podjetja pri občinskih organih in banki že imela razgovore za prekvalifikacijo kratkoročnih kreditov v dolgoročne kredite, o kreditnih pogojih in odplačilnih rokih, ker smo ravno zaradi teh vprašanj med slovenskimi železarnami v najslabšem položaju in ker v takih pogojih ni mogoče voditi podjetja. Inž. Arzenšek je govoril tudi o cenah in kvaliteti osnovnih surovin. Glede dela komisije za kategorizacijo meni, da je opravičena zahteva za ekspeditivno reševanje pritožb, vendar pa se moramo pri tem prizadevati, da že v samem začetku ne porušimo sistema, ki smo ga sprejeli. Danes z nobeno stvarjo nismo več zadovoljni. V vsa ta vprašanja se je treba poglabiti in o njih informirati tudi delovni kolektiv.

Mavro LENARDIČ in Vinko RAZINGER sta še enkrat poudarila, da je treba opravičene pritožbe na kategorizacijo hitreje reševati, delitev osebnega dohodka pa mora tudi biti odraz višje produktivnosti, da bo ljudem jasno, da če bodo več in bolje delali, da bodo tudi več dobili.

Ob reševanju zunanjih problemov, je omenjal Karel POGAČAR, bo potrebno večje sodelovanje z našimi poslanci, pa tudi na zborih volivcev oz. zborih delovnih enot bomo morali biti bolj dosledni in tudi upoštevati mnenja od spodaj. Zaradi slabe organizacije dela nam po njegovem mnenju novi obrati še ne dajejo rezultatov, kakršne smo pričakovali, tako da smo še vedno odvisni od starih obratov. Govoril je tudi o kategorizaciji delovnih mest in o večji tehnološki in delovni disciplini. Nobeden, še tako dober sanacijski program, nam ne bo nič pomagal, če ga ne bomo izvajali. Glede informiranosti meni, da so ljudje dovolj informirani. V svoji razpravi je omenjal tudi vprašanje integracije slovenskih železarn in mnenja, ki se slišijo v kolektivu. Govoril je tudi o neskladnosti osebnih dohodkov in o nezadostni delovni odgovornosti vodilnih ljudi, ki se prenaša tudi na proizvajalce.

Bogomil HOMOVEC pojasni način oblikovanja osebnih dohodkov, ki je odvisno od naše realizacije in ne gre za nobeno odtrgovanje. Se, ko bomo dosegli realizacijo šest milijard, pri sedanjih delovnih urah, potem procenta, ki ga je določil delavski svet v višini 16 % od realizacije, ne bo treba zmanjševati. Soglašal pa je z govorniki, da so osebni dohodki naših delavcev nizki.

Zelo kritično je Stane TORKAR govoril o neusklajenosti osebnih dohodkov, ki so v negospodarskih dejavnostih dosti večje, kot v gospodarskih in o pretiranem bogatenju posameznikov. Sindikat

Zamenjane telefonske številke

Dobi: Sprosti se:

Govornica direktorice	202	854
Govornica prodajni	203	853
Kuhinja kave	204	359
Elektrikarji v šamotarni	481	498
Projektivni biro — ing. Šketa	* 486	842
ŽIC — tajnica	* 607	205
Odd. str. šolstva — ravnatelj	* 608	202
Odd. za izobraževanje odraslih	* 609	235
Uprava osnovnih sredstev		
Ing. Marolt Milan — stanovanje	* 800	745
Direktor UOS	* 801	606
Tajnica UOS	* 802	607
Priprava teh. dokumentacije	* 803	406
Vodja sklad. invest. opreme	* 815	493
Sklad. invest. opreme	816	486
Vodja gradbišča — el. peč	* 828	483
Vodja gradb. mazutne postaje	830	484
Vodja tehnične evidence	* 833	605
Referent za strojne naprave	834	608
Knjigovodstvo novogradenj	* 835	609
Vodja gradb. aglomeracije	* 836	928
Gradb. aglomeracije	* 837	929
Vodja gradb. jeklarne	849	927
Pravna služba	* 402	204
Vratar upravnih služb	406	298
Registratura	* 422	214
Razmnoževalnica	424	604
Tekači Jseence	425	617
Tekači Javornik	426	590
Muzej soc. oddelek	* 430	878
Muzej delavnica	431	422
Arhivar	446	864
Uredništvo Železarja	* 483	758
Uredništvo Železarja — admin.	* 484	394
Ref. za voj. zadeve	* 490	206
Nadzorna sl. — vodstvo	* 491	219
Nadzorna sl. — kontr. Jesenice	492	215
Nadzorna sl. — kontr. Javornik	493	424
Kuhinja kave	498	358
UOS — analitična evidenca	* 842	861
Skupščina občine Jesenice	204	863
Radio Jesenice	205	900
Intervropa Jesenice	206	873
Stanovanje Vovk Ivan	—	743

Telefoni, ki so povezani tudi na poštni priključek so označeni z **.

nizacije Železarne

bi ob vseh teh nesocialističnih pojavih moral nastopiti kot kreator politike in ne samo kot registrator.

Inž. Milan MAROLT, direktor osnovnih sredstev, je govoril o vprašanjih varnosti pri delu in o obveznostih, ki jih v tem pogledu predpisuje zakonska določila ter ne soglašajo s mnenjem nekaterih, da je Železarna v pogledu varnosti pri delu malo naredila. Omenjal je tudi problematiko stanovanjske izgradnje in naše bodoče potrebe in možnosti. Glede obratovanja novih naprav oz. obratov meni, da smo preveč nestopni in da bi čez noč želeli optimalnih rezultatov. Čeprav nam praksa v modernih tovarnah kaže, da je nujna uvaljna doba in postopen prehod na 100 % rezultate, čeprav meni, da bi nam pa nekatere naprave oz. postrojenja lahko dala že boljših rezultatov.

Direktor kadrovskega sektorja inž. **Lojze POHAR** je govoril o skupni akciji kadrovskega sektorja in sindikata za odpravo polpismenosti in nepismenosti v Železarni. Ob obravnavanju stanovanjske problematike je poudaril, da je sedanjí tempo stanovanjske izgradnje prepočasen in da ne moremo pričakovati od delavca, ki živi v slabih stanovanjskih razmerah ali ločeno od svoje družine, večjih delovnih rezultatov. Postavil je vprašanje, ali je smotno, da dajemo toliko denarja za regrese za vožnjo in letne dopuste, če ne bi bilo bolj pametno vložiti ta denar v druge oblike standarda. Omenil je tudi problem uvažanja delavcev,

ki nam stanovanjsko problematiko še poslabšujejo.

Predstavniki republiškega sindikata **Mitja ŽVAB** je govoril o nekaterih nujnih dogovarjanjih med sindikatom, samoupravnimi organi in upravo podjetja o nekaterih v razpravi nakazanih problemih, pa tudi o nekaterih vprašanjih, ki jih razprava ni omenjala. Odprl je nekatera vprašanja bodočih gospodarskih gibanj v Sloveniji in neskladnosti v višini osebnih dohodkov, ki jih po njegovem mnenju odpravi lahko samo občina. Govoril je tudi o večji angažiranosti ekonomistov pri nadaljnjem usmerjanju delitve dohodka, o akumulaciji in anuitetah, ker v nobenem primeru njihovo odplačevanje ne sme vplivati na zmanjševanje osebnih dohodkov. Glede odnosov do ljudi in odgovornosti meni, da je nujno, da se jasno pogovorimo o tem, da samoupravljanje ni anarhija in ne absolutna pravica brez dolžnosti in obveznosti.

Zdravko POGAČNIK je ponovno omenjal stanovanjsko problematiko in v zvezi s tem ekonomske najemnine. Govoril je tudi o potrebnosti regresov in o nujnosti odstranjevanja mostu med delavci in uslužbenci, kajti vsi smo drug drugemu potrebni.

Tudi **Vinko KUNŠIČ** je govoril o stanovanjski problematiki, o intenzivnejši gradnji stanovanj, o večji pomoči pri gradnji privatnih stanovanj in o vlogi namenskih sredstev za gradnjo stanovanj borcev NOV.

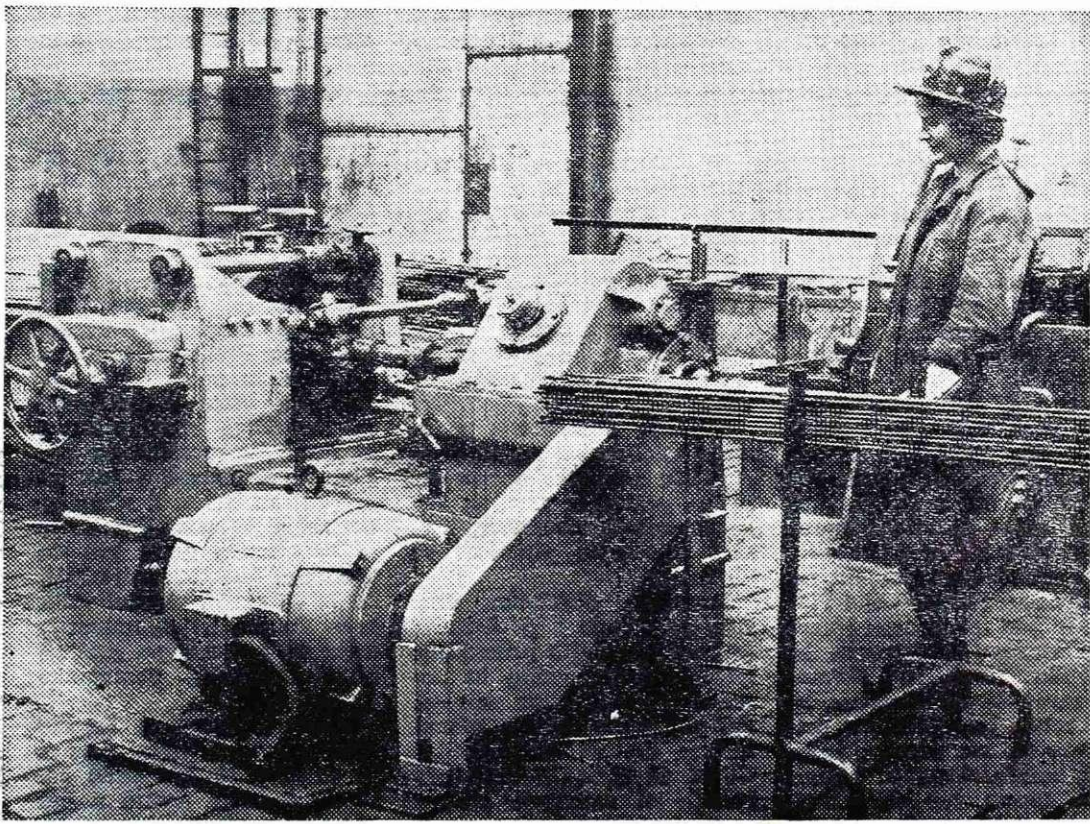
France KOBENTAR, predsednik DS Železarne, je go-

voril o izredno kritični situaciji v Železarni, od katere ni odvisno samo 7.000 zaposlenih v Železarni, ampak 15.000 ljudi v komuni in utrip vse komune. Kljub prizadevanjem kolektiva se stvari bistveno ne izboljšujejo, zato moramo z našimi problemi pred slovensko in jugoslovansko javnost.

Predsednik občinskega sindikalnega sveta **Štefan RODI** se je prav tako dotaknil kritičnega stanja v Železarni, ki zahteva, da o njem bolj glasno spregovorimo in kolektivno informiramo o vseh vzrokih, ki pogojujejo tako stanje. Govoril je tudi o kreditih, skladih in o oživljanju našega gospodarstva ter o obremenitvah gospodarstva. O vseh teh vprašanjih bo treba spregovoriti tudi na bližnjem kongresu sindikatov Jugoslavije. V svojem prispevku je predsednik Rodi govoril tudi o stanovanjskem vprašanju, o nekaterih prizadevanjih znotraj Železarne in o tem, da se je o vseh vprašanjih, ki jih je navrgla konferenca, potrebno pogovarjati in informirati kolektiv.

O stanovanjski problematiki je govoril tudi **France PIRC**. Dotaknil se je sklepa DS Železarne, da se finančna udeležba za stanovanjske pravice poveča za 100 %, nadalje preselitve stanovalcev iz Stare Save in problem nasilne vselitve.

Predsednik IO Srečko Mlinarič je zaključil zelo uspešno in obsežno, skoraj štiri ure trajajočo razpravo, se zahvalil za udeležbo in razpravo ter predlagal, da se dopolnijo sklepi in posredujejo delavskemu svetu Železarne.

Ravnanje profilov na BLAW KNOX MEDART stroju v brusilnici na Javorniku

Naša koncepcija splošne ljudske obrambne vojne

VEČ ZNOJA V MIRU —
MANJ KRVI V VOJNI.
(TITO)

Konceptcija splošne ljudske obrambne vojne predvideva udeležbo večjega števila borcev (dela ljudstva) v raznih oblikah boja proti napadalcu.

Vojna proti naši deželi bi bila imperialistična — (osvajalna). Iz tega izhajajo tudi osvajalčeve osnovne slabosti, ki bi med vojno prihajale čedalje bolj do izraza. Sovražnik bi se moral boriti v čedalje neugodnejših okoliščinah in bi se izpostavljajal odločnemu delovanju operativne vojske na fronti in nenehnim napadom partizanskih ter diverzantskih enot v zadledju. Proti sebi bi imel vse ljudstvo, vsakega našega državljana. Zato tudi ne bi mogel — čeprav si bo še tako prizadeval — »skrajšati« vojne na našem ozemlju. Prišlo bi do dolgotrajne vojne z ljudstvom, ki se je pripravljeno boriti do končne zmage.

Tako imenovano začetno obdobje vojne operacije takoj po začetku medsebojnih sovražnosti — je vselej vplivalo na potek vojne, vsaj v njenih prvih fazah, in na dolgotrajnost vojne. Pri tem pa je bil navadno na boljšem napadalec, ker se je bolje pripravil na vojno ter je lahko izbiral, kdaj in kje bo napadel. Napadalec si je vselej prizadeval, da odločitev izsili že v začetnem obdobju.

Prvi dnevi, pa celo prve ure utegnejo še bolj kot kdajkoli poprej vplivati na končni izid vojne. To nam dokazuje — če vzamemo najnovejši primer — tudi lanski napad Izraela na arabske dežele.

Glede na to, da bi bilo začetno obdobje morebitne raketno-jedrsko vojne ne le izredno pomembno, temveč tudi najkritičnejše obdobje vojne, saj bo osnovna naloga v začetnem obdobju razbitje in uničevanje nasprotnikovega prvega strateškega vala, predvsem pa njegovih raketno-jedrskih sredstev, letalstva, podmornic na atomski pogon in življenjsko pomembnih ciljev sploh, s čimer bi že v prvih dneh vojne dosegli jedrsko premoč.

Začetno obdobje morebitne jedrsko-atomske vojne bi bilo odločilnega pomena za izid celotne vojne. Naša stališča o sodobni vojni izhajajo iz tega, da bo bodoča vojna imela dva osnovna dela: začetno obdobje in nadaljnji potek vojne z različni značilnimi obdobji. Stevilo teh obdobji do končne zmage nad napadalcem bo odvisno predvsem od učinkovitosti vseh človeških in materialnih zmogljivosti dežele, ki je v vojni.

Napadalec utegne prav zato, ker je napadalec, v začetku vojne doseči presenečenje in morda tudi kakšne uspehe — dežela bi pač potrebovala nekaj časa, preden bi se lahko preusmerila na »vojni tir«. Ne nazadnje je treba omeniti še to, da napadalec ne bo imel dovolj sil za uspešno vojskovanje z ljudstvom, ki je pripravljeno boriti se za svobodo.

Naša dežela bi v prvih dneh vojne z vrsto odločilnih ukrepov pripravila ugodne razmere za uspešen začetek splošne ljudske obrambne vojne. Začetno obdobje vojne, v kateri bi uporabljali le klasično orožje, bi bilo sicer lažje, toda tudi v taki vojni, zlasti v prvih dneh, bi bili nujni izredni naporji — predvsem zaradi silovitosti napadalnega udara.

Zato so toliko pomembnejše obsežne in popolne obrambne priprave v mirnem času, kajti le tako bo mogoče prve dni vojne preživeti z minimalnimi žrtvami.

Med najpomembnejša vprašanja, ki jih je treba rešiti pri krepitvi obrambne sposobnosti dežele spada tudi »presenečenje«. Sem spada dobro poznavanje nasprotnika, disciplinirano izvajanje vseh ukrepov glede vojnega zavarovanja enot in teritorija, takojšen odgovor na vsak napadalčev korak, odlično organizirana civilna obramba dežele itd. Skupaj sestavljajo ti ukrepi pomembno komponento splošne ljudske obrambne vojne.

»Presenečenje« — kot napadalčevo orožje v vojni je v sedanjih razmerah kot vse kaže, čedalje manj učinkovito. Predvsem zato, ker se miroljubne države dobro zavedajo, da si napadalec prizadeva doseči presenečenje. Napadalec svojih priprav na vojno ne more zatajiti, če bi jih še tako skrival. Se manjše možnosti za presenečje so v tako imenovani lokalni vojni, ki se navadno začne po daljšem ali krajšem obdobju kriz in napetosti. Ne glede na to pa napadalec ne bo mogel bistveno presenetiti dežele, v kateri je zadostno razvita odgovornost za varnostne ukrepe.

Slavko Tarman

Sodobna obrambna vzgoja ● sodobna obrambna vzgoja ● sodobna obrambna vzgoja ● sodobna obrambna vzgoja ● sodobna obrambna vzgoja ●

Septembra 1944. leta smo vojaški in civilni obveščevalci v gozdovih nad Javorniškim rovtom preživeli nekaj hudih dni. Teden dni pred veliko hajko, ki so jo spretno organizirali domači izdajalci ob pomoči sovražnih enot, ki so bile nastanjene na Jesenicah, se je med tukajšnjimi partizani naenkrat znašel neznan človek, po rodu Čeh. Bil je v civilu in je zatrjeval, da je dezertiral iz nemške vojske, ki jo je služil na Dunaju. Bil je dovolj pretkan, saj je znal nekatere naše tovariše prepričati o resničnosti njegovega dezertstva. Verjeli so mu, zato

je pri enih ali drugih katero noč tudi prespal. Govoril jim je, da je prišel na Jesenice s polno vojaško opremo in orožjem, da se je na Jesenicah pri neznanih ljudeh oblekel in da je vso vojaško opremo pustil nekje v gozdu, v bližini Jesenic pod Jelenkamnom ter da se ne more točno spominjati, kje je to mesto. Nekajkrat je nekaj naših tovarišev odšlo z njim iskat opremo, vendar je bilo to iskanje neuspešno. Lahko bi bilo za njih celo usodno, saj bi lahko v bližini Jesenic padli v zasedo. Mogoče je bil izdajalec slabo zmenjen, kje in katero uro naj jih počaka-

Spomini iz NOB

Kdo je bil dezertter

jo v zasedi, ko bodo iskali opremo. Lažni dezertter se je po nekaj dneh že sam ali pa v spremstvu kakega partizana potikal po gozdovih. Večkrat se je pojavil tudi na Križevcih pod Pustim rovtom, prav tam, kjer so se vsakodnevno ob določeni uri sestajali kurirji iz obveščevalnih točk in oddajali pošto kurirju iz glavne kurirske linije.

Nekega dne se je naš kurir (Vrvačev Tone, doma iz Javorniškega rovtu) vrnil iz Križevcev in povedal, da je okrog 100 metrov proč od našega bivališča pustil nekega Čeha, nemškega dezertterja, kateri ga je prosil, če bi bil lahko pri nas vsaj toliko časa, da bo prišel do svoje vojaške opreme. O dezertterju smo že slišali, zato se nam je stvar zdela nekoliko sumljiva. Po kratkem posvetu smo naročili Tonetu naj ga odpelje nazaj proti Križevcem in poskuša predati transportnim kurirjem, oni pa naprej proti Mežakliji ali pod Stolom. Ko se je Tone vrnil, je povedal, da ga je prepustil kurirjem. Že naslednji dan pa smo zvedeli, da dezertter ni bil nikamor poslan, pač pa da se še kar potika okoli po gozdu. Čez dan ali dva pa se je med našimi že govorilo, da je izginil neznan kam. Sedaj smo se šele zavedali, da je bil naš sum opravičen in se pričeli mrzlično pogovarjati, kje sedaj iskati dezertterja. Vsi skupaj smo, dokler je bil še čas, premalo mislili na to, da je ta Čeh lahko tudi izdajalec. Premajhna budnost bi nas lahko veljala žrtve.

Drugi dan, ko smo zvedeli, da je izginil, smo že doživeli tisto, kar je bilo načrtno pri-

pravljeno. V meglenem in rosnem jutru smo se v našem bivališču, kot običajno prebudili že zgodaj zjutraj. Obveščevalec Janko Markelj je imel ob pol osmi uri sestanek z našim zaupnikom Jakom Ženom nekje nad Pristavo z namenom, da fotografirata panoramo Jesenic iz Jelenkamna. Dogovor je bil, da nam bo Jaka napravil povečano sliko celih Jesenic, ki jo bomo rabili za označitev vseh sovražnih postojank v našem mestu. Kljub temu, da je bilo vreme zjutraj megleno in deževno, je Janko ob 7. uri že odšel na zvezo z Jakom. Če drugega ne, se bova vsaj domenila za naslednji sestanek, ker dames tako ne bo nič z najino nalogo, je modroval Janko.

S kurirjem Tonetom sva menila, da spričo takega vremena lahko še malo poleživa, saj v takem vremenu tudi švabov ne bo, sva zaključila. Kmalu po Jankovem odhodu se je pričelo vedrjeti, tako da je še pred 9. uro posijalo sonce. Pretegnil sem si premle ude, vstal in se oblekel z namenom, da pričnem s pisanjem poročila za prejšnji dan. Pred tem sem stopil iz našega primitivno povezanega in zbitega bivališča, se pred njim pretegoval in gledal na vreme. Naenkrat sem na ravni stezi pred našim bivališčem v razdalji kakih 70 do 80 metrov zagledal kolono kakih 100 do 200 oboroženih nemških vojakov, ki so se v gosjem redu previdno bližali. Na čelu kolone pa človeka v civilu z belo srajco in suknjičem prek roke. V trenutku sem pomislil na dezertterja in takoj vedel, koliko je ura. Prihuljeno sem

planil nazaj v bivališče, pograbil svoje orožje, torbico in daljnogled ter šepnil Tonetu, da so tu Nemci. Tone se je prestrašeno dvignil in skočil v samih spodnjicah za menoj skozi zasilni izhod ki smo ga imeli nasproti vhoda. Hitro sva se zgubila v gozdu proti bivališču civilnih obveščevalcev, ki je bilo oddaljeno le dobrih dvesto metrov od našega. Najbolj čudno je bilo to, da ni padel za nama noben strel, zakaj ne, smo lahko kmalu ugotovili.

Ko sem prvi pritekel k civilnim obveščevalcem, sem jim ves upehan in priznam, tudi malo prestrašen pripovedoval, kaj sem videl ter jih priganjal, naj se hitro oblečejo, da se skupaj umaknemo. Pusti nas no v miru, so mi odgovorili misleč, da jih hočem le prestrašiti. Niso mi hoteli verjeti, da so švabi zagotovo že v našem bivališču. Šele ko je za menoj prisopihal Tone v samih spodnjicah in brez čevljev, so uvideli, da gre zares. Hitro so se oblekli, nekaj opreme smo poskrili pod suhljad, ostalo, kar se je dalo nesti in orožje pa smo vzeli s seboj. Kakšna sreča, da smo dan ali dva preje prenesli bolnega obveščevalca Janka Šilarja — Joža na Pristavo v domačo oskrbo. Skupaj smo se podali oprezovat, kaj pravzaprav delajo zelenci. Splazili smo se z napetim orožjem v roki in z jezički ročnih italijanskih bomb med zobmi na gosto poraščeno jaso, ki je bila le okrog 80 m nad našim bivališčem in uvideli, da bi stotim do zob obo-roženim sovražnikom, ki so stikali po našem bivališču in

njegovi okoliživega. S str-jih ne bi do-ne bi nič op-bombami, p-lovske »šrota-li. Lahko sm-ovali in gledal-no so se zn-skromnim bi-mo ter podta-iz te smeri-opazil udi-ki se je vra-Zenom in-umakni. Ko-naše bivališ-šo počakali,

Monotonost

4.
Asfaltirali smo polja rož
nehote so zastale
Drhteče roke
Krhke
Uvene le radosti
Mlečne steze
so zastale
In stare bogove smo zamenjali
Misleč da ne verujemo
Pijanci pa
kolnejo zalito žganje
Edini brezverci
Vsak dan
Okus se izgublja v mini
Znanje v maks
Vojne v taksi
Kakšen napredek
Vedno bomo ostali
Nabiralci
Mesojedci
Degeneriki
Čudni smo
Rumeni
Beli
Črni Mešani
Izmešani v brozgi JAZA
Vse mine
oprostili se bomo
Za trenutke človeka
Z rokami v žepu
Istimi navadami
Z isto veliko nepravico ...
Se ne bomo mogli vpraševati
Kaj sonce še vedno sije ...

k

Kje graditi nove planinske objekte?

Prek milijon vsakoletnih ljubiteljev in obiskovalcev naših gora se skupaj s čez 65.000 aktivnimi člani načrtno in temeljito pripravlja na velike in pomembne delovne in življenjske jubileje iz naše domače, jugoslovanske in svetovne planinske alpinistične zgodovine.

Gorniki iz naših železarskih Jesenic pa bodo skupaj z gorskimi reševalci in številnimi ljubitelji in obiskovalci gora obudili spomin na 65-letnico ustanovitve 10. podružnice SPD na Jesenicah. Ta velik delovni in življenjski jubilej bodo planinci z Jesenic proslavili in počastili s poživiljeno aktivnostjo na vseh sektorjih dela.

V jubilejnem letu nameravajo kljub temu, da so komaj dogradili in izročili na-

menu nov reprezentančen planinski objekt — Tičarjev dom na Vršiču, prižgati zeleno luč v čudovitem in še malo znanem planinskem okolju nad Gorenjo Trento, med Bovškim Grintovcem, Jelenki, Pelci, Mangartom, Ozebniki in Jalovcem.

Stara, mnogo pretesna in neurejena planinska postojanka Pod Špičko (2.050 m) je bila zgrajena leta 1935 in se je imenovala Rifugio de Simoni. V letih 1948 do 1950 so jo jeseniški gorniki obnovili, popravili in povečali, kljub temu pa v pogojih novega naglega razvoja množičnega, rekreacijskega planinstva, visokogorskega turnega alpskega smučanja, plezalnega športa in alpinizma nikakor ne more več služiti namenu. Zato bi bilo več kot

nujno potrebno, da se v tem čudovitem gorskem svetu čim prej zgradi nov sodobno urejen planinski smučarski objekt.

Z najbolj prometno alpsko cesto prek Vršiča in z gradnjo novih planinskih in turističnih ter smučarskih objektov, so bili z Vršiča pregnani pravi ljubitelji gora, ki bi si želeli zgraditi nov, skromen planinski objekt na razglednem Slemenu nad Planico in pod mogočnimi severnimi stenami Mojstrovke in Travnika. Novo, vsaj skromno zavetišče na Slemenu bi bila velika in pomembna pridobitev za vse vrste planinstva, smučarskega in plezalnega športa ter alpinizma. Vsi ljubitelji naših gora bi dobili na Slemenu, v neposredni bližini Vršiča in Pla-

nice nujno potreben in zaželen mir in idealne pogoje za sproščeno uživanje naravnih lepote, ki so prav tu izražene v največji lepoti in veličini.

Gradnja skromnega zavetišča na Slemenu ne bi predstavljala prevelike obremenitve za pridne in marljive roke jeseniških planincev, alpskih smučarjev, plezalcev in alpinistov.

Jeseniško planinsko društvo pa čakajo v jubilejnem letu ali v bližnjih prihodnjih letih še druge velike in pomembne naloge in obveze. Prižgati bodo morali zeleno luč na cvetoči in razgledni Golici in ustvariti najboljše pogoje za nadaljnjo zdravo rast planinstva brez meja v Karavankah.

Marljivi pionirji planinstva

na Jesenicah so že v drugem letu obstoja planinskega društva Jesenice, že leta 1904 zgradili na vrhu Golice pomemben planinski objekt, ki so ga ob otvoritvi 16. junija 1905 imenovali Kadilnikova koča (1836), po starosti slovenskih planincev Francu Kadilniku. Ta koča je dolga leta predstavljala most prijateljstva in tovarštva med planinci in ljubitelji cvetočih in razglednih Karavank s tostran in onstran meje. Z radodarnostjo in gostoljubnostjo je sprejemala goste vse do usodnega dne 13. junija 1943, ko je na Golici zagorel velik kres. Že več let se nakazuje želja in potreba po gradnji nove planinske postojanke na Golici.

Ljubitelji gora z Jesenic bodo morali zavihati rokave in se odločiti, kje bodo postavili temelje novim nujno potrebnim planinskim postojankam. Želje in potrebe so velike. Ene govore in propa-

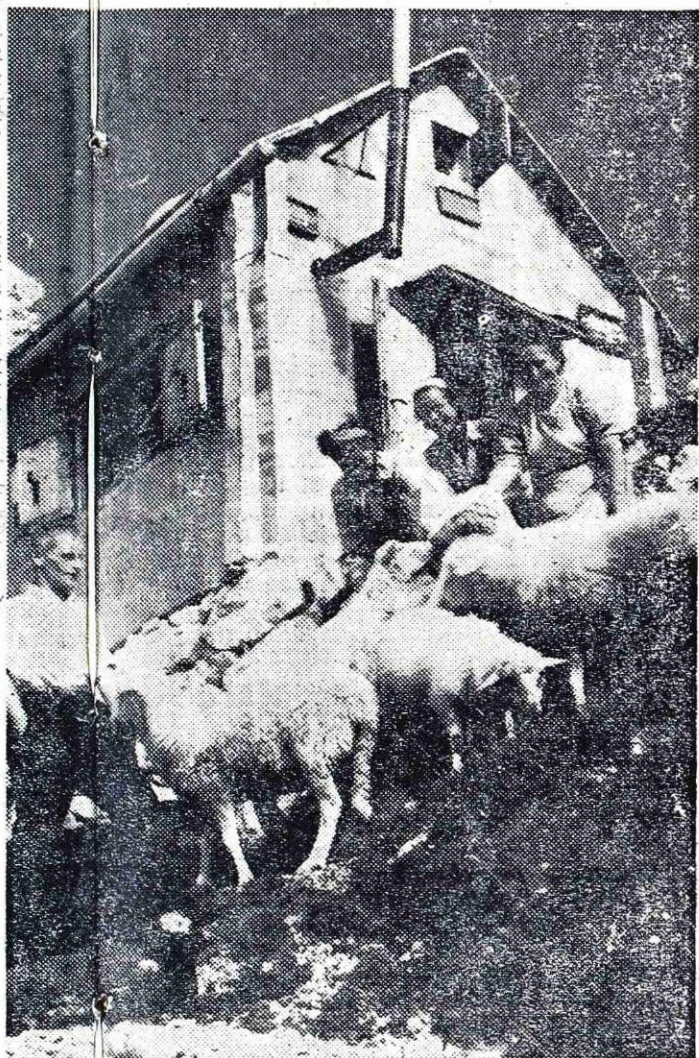
Planinski koči in je danes l

girajo gradnjo Trento, Pod škim Grnta Ozebniki, dr potrebe gradn nega zavetišč nad Planico liko pa je n vornikov »rac nikove koč n ci, plezalci ir senic bi radi skimi reševal dostili željan vseh. Toda t še matično šstvo Jesenice like in skoraj težave z os upravo Erjav čarjevega do koč pri izvi

erter in izdajalec?

njegovi okolici, ne mogli do živega. S streli iz brzostrelk jih ne bi dosegli, prav tako ne bi nič opravili z ročnimi bombami, pušk pa razen lovske »šrotarice« nismo imeli. Lahko smo jih le opazovali in gledali, kako sadistično so se znašali nad našim skromnim bivališčem in opremo ter podtaknili ogenj. Dim iz te smeri je pravočasno opazil tudi Janko Markelj, ki se je vračal s sestanka z ženom in se tako lahko umaknil. Ko so sovražniki naše bivališče uničili, niti niso počakali, da bi dogorelo,

so se podali s civilistom na čelu, za katerega smo sedaj že vedeli, da je dezertar, točno v smeri drugega bivališča. Mi smo se seveda z jase umaknili in se odločili, da gremo skupaj v naslednjo postojanko civilnih obveščevalcev, ki je bila pod potjo čez prelaz iz Črnega vrha v Javorniški rovt in jih opozorimo na nevarnost. Vedeli smo, da bo izdajalec pripehljal vso sovražno sodrgo tudi k njim. Janez Novak in Vida Blažič sta bila sama doma, ko smo prišli tja. (nadaljevanje prihodnjic)

Planinska koča pod Špičko (2.050 m) je bila zgrajena leta 1935 in je danes kljub povojni obnovi popolnoma dotrajana

girajo gradnjo nad Gorenjo Trento, pod Špičko med Bovškim Grintavcem, Pelci in Ozebniki, drugi zagovarjajo potrebo gradnje vsaj skromnega zavetišča na Slemenu nad Planico in Vrščem, veliko pa je navdušenih zagovornikov gradnje nove Kadilnikove koče na Golici. Planinci, plezalci in alpinisti z Jesenic bi radi skupaj z gorskimi reševalci ustregli in zadostili željam in potrebam vseh. Toda to ni mogoče, naše matično planinsko društvo Jesenice ima že itak velike in skoraj nepremostljive težave z oskrbovanjem in upravo Erjavčeve koče in Tičarjevega doma na Vršču, koče pri izviru Soče, skupaj

z alpinističnim odsekom in postajo GRS pa upravlja še že popolnoma dotrajano zavetišče Pod Špičko, pet bivakov pod severno steno Škrlatice v Veliki Dolini, na Jezerih pod Rokavi, na Rušju pod Dolkovo špico in Steinarjem, v Za Aku in na planini Zadnji Vogel. Graditelj planinskih objektov, domov, koč in zavetišč z Jesenic bi moral pri gradnji novih planinskih objektov priskočiti na pomoč tudi Planinska zveza Slovenije in vsa slovenska planinska skupnost, če hočemo v jubilejnem letu začeti uresničevati načrt gradnje novih nujno potrebnih planinskih objektov.

Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha Kl

23

Zdaj hočejo staviti tudi drugi, toda »fucarski« neverni Tomaž jim ne pusti in položi na tla tri bankovce po deset dinarjev, a drug denar razen dveh dinarjev pobere, potem pa vnovič zahteva, naj mu Tine pokaže oba kovanca in mu jih potem sam položi nazaj na prsta.

»Vrzi in pravilno zavrti!« mu zabičuje in ne odmakne oči od Tinetovih prstov, dokler nista kovanca v zraku. »Cifra!« vzklikne, ko pade prvi kovanec tik pred njega in z očmi išče drugega, a mu ni treba, ker že drugi ta čas vzkliknejo, da je bil ta Tinetov met »napol«.

Bo končal tako kakor oni, ki je igral pred njim, je Tinetu žal, da je privolil v novo »banko«. Na tleh je dvaintrideset dinarjev, trije bankovci in kovanec za dva dinarja. Tinetova roka komaj vidno drhti, preden položi, spremljan z očmi soigralcev, dinarja na prsta.

Z napetostjo, kakor da so v tej igri vsi prizadeti in ne samo Tine in oni »neverni Tomaž«, opazujejo Tinetov met.

»Moža! Oba moža,« vzklikajo, kakor da bi bili na nogometni tekmi in bi pravkar pal gol.

»Zdaj mi lahko posodiš kovača,« pravi Slavec, ko Tine pobere bankovec in išče v žepu za dvema dinarji, da bi jih priložil k dvodinarskemu kovanču.

»Kovača?« Slavčeva prošnja zapre Tinetu sapo, ker se zaveda kako velik denar je zanj desetdinarski bankovec. Toda Slavcu ne more odreči, saj je bil Slavec vselej dober z njim. Kolikokrat mu je v šoli dal kos kruha in salame ali kosček klobase, kar je bilo za Tineta marsikdaj večji obrok hrane, kakor jo je mogel dobiti doma. »Na,« mu izroči bankovec.

SIVO MESTO

»Raje bi drobiž,« prosi Slavec.

»Pa drobiž,« seže Tine v žep.

»Takoj ti bom vrnil,« se Slavec zahvali in že položi k Tinetovim štirim dinarjem štiri, od Tineta izposojene dinarje.

In Tine tokrat vrže cifri, Slavec pa prevzame »banko«.

»Takoj boš dobil. Priigral bom,« pravi.

In Slavec, ki je položil na tla priigrane in izposojene Tinetove dinarje, vseh štirinajst hkrati, res vrže dvakrat zapored »oba moža« in jih od šestin-petdesetih pobere petdeset.

»Tako se igra,« pravi, ko Tinetu vrača deset-tak.

»Zares,« pomisli Tine. Ko bi položil prej več denarja, bi lahko pri sreči, s kakršno je metal, imel zdaj za svoje pojme že pravo bogastvo. Zato mora vnovič priti do banke.

Tako se igra nadaljuje. Tisti, ki so zaigrali vse, nekaj časa še opazujejo »srečo« drugih v upanju, da jim bo kdo, kakor je Tine Slavcu, posodil kakega kovača, da bi z njim poizkušili srečo vnovič in si morda vnovič priigrali izgubljenega, kakor si je priigral Slavec, ali pa zaigrali še izposojeni denar, dokler neopazno ne odtavajo iz kroga, ne da bi jih kdo opazil ali pogrešil, ker prihajajo novi prav tako neopazno, kakor neopazno odhajajo tisti, ki danes nimajo »srečnega dneva«.

Tine ima še vedno srečo.

In ker ima srečo, ga igra vedno bolj omamlja, da pozablja, zakaj se je ustavil tu. Nič več ne misli na Adelo. Vsaj sedaj ne. Ura še ni štiri in še ne bo tako kmalu. Do takrat pa bo priigral toliko, kolikor bi s priložnostnim delom ne zaslužil v pol ali celo v vsem letu. Tako misli kakor sleherni začetnik v hazardni igri, če ima v začetku srečo, a ki prav lahko v trenutku izgubi vse, če ne igra banke in stavi na vso vsoto, na celih šestdeset dinarjev, kakor zdaj Tine, ki je položil na peti met nekoga, ki je komaj prišel in ki je četrti met metal petkrat ali šestkrat, da je zadel na »oba moža«.

»Peti prav gotovo ne bo,« je Tine prepričan,

ker ni bilo še nikogar, ki bi petkrat zapored napovedal »banko« in zadel. Šestdeset dinarjev bo njegovih, čaka zato v napetosti in sledi letu in padanju utripajoče svetlikajočih se dinarjev, ki se vrtavkasto vrtita, dokler ne padeta na tla.

»Moža oba!«

Tinetu postane vroče. Žal mu je, da je tvegat tako ogromno vsoto denarja. Toda suh vseeno še ni! Se ima šestdeset dinarjev in maminih dvajset! Zato bo izgubljeni denar lahko priigral nazaj. Mora ga! Takega denarja vendar ne more izgubiti, saj bi moral na to izgubo, če bi zljaj vse skupaj pustil in šel, misliti vse življenje! Le previdnejši bo in take vsote ne bo več tvegat.

In res se mu zopet nasmehne sreča. Pri naslednjih stavah položi svoj denar v pravem trenutku in vselej pobere dvakrat toliko, obenem pa vsakokrat obžaluje, da ni položil več, saj bi tako lahko imel že ves izgubljeni denar nazaj, mimo tega pa morda še enkrat ali celo dvakrat toliko.

Tinetovo obžalovanje je globlje in večje kakor razsodnost. Zato polaga v »banko« vedno več denarja. In ko začne izgubljati, se ga loteva pogubonosna in nerazsodna igralska mrzlica, kakor se je bila lotila tistega, ki ga je osušil Tine s svojimi prvimi meti.

»Banka! Boš še stavil?« ga vprašuje metalec.

»Bom,« pravi Tine bled in, da bi dobil izgubljeno nazaj, zastavi ves svoj denar, tudi materinih dvajset dinarjev.

Zdaj je Tinetove igralske sreče konec. Zaman se ozira po Slavcu, da bi si izposodil kovača in priigral nazaj vsaj mamin denar.

Toda Slavca ni več. Šel je, ne da bi Tine opazil. Kdo drug pa mu denarja ne bo posodil.

A kaj bo zdaj? Kako naj gre brez denarja na semenj, kjer ga bo ob štirih čakala Adela?

Sicer pa, koliko je zdaj ura, Tine ugiba po soncu, ki se že skoro dotika zahodnega grebena, podobnega petelinovi roži.

»Kako je to mogoče,« Tine, še bolj zbeigan in nesrečen, ne more verjeti svojim očem.

Zamudil je tudi srečanje z Adelo. Ura, vsaj po soncu, se bliža že peti popoldan.

»Izgubil sem Adelo! Izgubil denar! Kaj bo rekla mama?« je Tinetu ta hip bolj hudo zaradi maminega denarja, ki ga je ukradel in zaigral, kakor zaradi misli, da je izgubil Adelo. Suh, brez denarja bi se ji tako ali tako ne upal približati. Na jok mu gre in ves nesrečen odtava iz kroga igralcev, ne da bi se kdo zmenil zanj.

O, pa toliko denarja je že imel! Za celo bogastvo denarja!

»Preklete, preklete, preklete življenje...«

Tine preklinja. Najraje bi videl, da bi se dolina zamajala v svojih temeljih in da bi se vanjo zrušili obe vrsti hribov in pokopali pod seboj to nesrečno sivo mesto, v katerem se je rodil.

A to se ne bo zgodilo.

Hribi so brezučutni, kakor je brezčutna siva dolina.

Ne hribov ne dolin ne ljudem ni mar njegova beda in trpljenje.

Celo mami ne bo več mar! Ukradel ji je denar in tako zapravlil njeno sočutje, dobroto in ljubezen. Mimo tega pa je bil zadnje dni do nje še reze, zadirčen in celo surov.

Mama njegove surovosti ni zaslužila. Delala je, si pritrgovala, da se je lahko izučil za ključavničarja. Vse je žrtvovala zanj in vse bi žrtvovala; tudi življenje, ko bi mu mogla s svojo smrtjo utreti pot do stalnega dela in kruha.

O, mama,« stiska Tineta bolečina.

In s to bolečino pozno zvečer pritava domov.

»O, mam,« bi se rad razjeklal in ji povedal, kaj je storil, a zamolči, ker mu mama položi, da je včeraj med potjo morala izgubiti prisluženi denar. »Ne smela bi ga dati v žep. Zavezati bi ga morala v robec. Sama sem kriva,« obupano tarna.

Tine zastoka. Sram ga je. Boli ga, a vseeno ne more mami povedati, da je tat.

»Kaj ti je? Kje si hodil? Jaz pa sem ti mislila pripraviti palačinke. Ti jih bom pa zdaj,«

Tine molči. A Ana stopi k štedilniku.

»Ne, mama! Nič ne bom! Ne morem!«

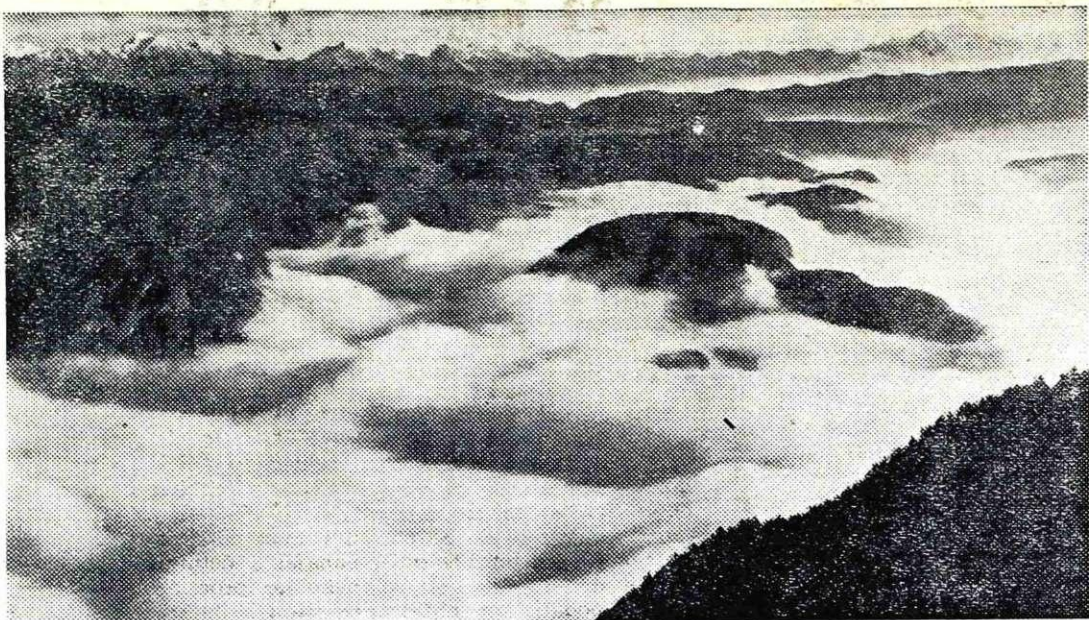
»Potem si kje jedel?« ga mama pogleda.

Tine umakne pogled. Zlaže se, da je jedel.

»Pa si vseeno videti tako lačen.«

»Nisem, nisem, samo...«

Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha K Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ●

Megleno morje s Pokljuko in Karavankami

Pripravljamo se na letovanje

Vsakemu delovnemu človeku je letni odmor nujno potreben. Nič manj kot odraslemu človeku je letni odmor potreben in priporočljiv tudi predšolski in šolski mladini.

Da bi letovanja dosegla svoj cilj, morajo biti zagotovljeni potrebni pogoji, ki zagotovijo otrokom zdravo življenje in prijetno bivanje v letovišču. Vendar pa uspeh letovanja ne bo dosegel svojega namena, če življenje znotraj letovišča ni dobro organizirano.

Če k tem navedenim pogojem prištejemo še zdravo in zadostno prehrano ter lepo vreme, je prav gotovo uspeh letovanja zagotovljen. Otroci se vračajo veseli domov, polni novih doživetij, okrepljeni z novimi umskimi in fizičnimi močmi, pripravljeni na ponovno delo in učenje.

Ne samo drugje v svetu, temveč tudi pri nas se zdravstvene, vzgojne ne rekreacijske vrednosti letovanja otrok dobro zavedamo, zato daje naša družba vsako leto precejšnja sredstva v ta namen.

Tudi v naši občini se iz leta v leto prizadevamo, da bi med šolskimi počitnicami letovalo čim več otrok ob morju. Kajti predvsem za otroke z Jesenic, ki preživijo vse leto v prahu in slabem zraku, je letovanje ob morju zelo važno.

Letovanje delimo: v zdravstvena, preventivna, počitniška in enodnevna letovanja in taborjenja. Zdravstvena in preventivna letovanja so namenjena bolnim in bolehnim otrokom, ki jih zdravniki pošiljajo v obmorska in klimatska zdravilišča, ki imajo zato vse potrebne pogoje in ustrezno zdravstveno službo.

Pred leti so naši otroci letovali v raznih krajih ob morju: na Stenjaku, Školiču, Savudriji in Malenski. Odkar pa občinska zveza prijateljev mladine Jesenice gradi in ureja lastno bazo za letovanje v Novigradu v Istri, pa večji del naših otrok letuje v tem kraju. Seveda moramo pri tem omeniti tudi TVD Partizan, ki vsako leto organizira letovanje otrok in mladine v Baški in pa Zvezo tabornikov, ki se že več let prizadeva, da preživi čim več njihovih članov na morju.

Tudi za letošnje leto je občinska Zveza prijateljev mladine Jesenice že izdelala program letovanja, ki zajema časovno razporeditev posameznih izmen, ceno za dnevno oskrbo predšolskih in šolskih otrok, odraslih, prehodnih gostov in raznih uslug, ki jih letovišče lahko nudi. Tako se bo v času od 20. 6. do 12. 9. zvrstilo v Novigradu sedem izmen predšolskih in šolskih otrok. V zadnji izmeni od 31. 8. do 12. 9. se

bodo letovanja lahko udeležili tudi drugi interesenti.

Izvršni odbor Zveze prijateljev mladine je na svoji redni seji 29. maja letos sprejel naslednje cene:

PREDŠOLSKI OTROCI:

— otroci, ki letujejo v skupini, oskrbni dan 11 N din
— otroci, ki letujejo v spremstvu staršev 10 N din

ŠOLSKI OTROCI:

— otroci, ki letujejo v skupini, oskrbni dan 12 N din
— otroci, ki letujejo v spremstvu staršev 11,50 N din

ODRASLI, KI SO ČLANI DPM:

— celodnevna oskrba — 4 obroki hrane, v glavni sezoni 18 N din
— celodnevna oskrba — 4 obroki hrane, po sezoni 16 N din

— mladina strokovnih in srednjih šol ter delovni člani DPM imajo na navedene cene znaten popust.

ODRASLI, KI NISO ČLANI DPM:

— celodnevna oskrba, v glavni sezoni 20 N din
— celodnevna oskrba, po sezoni 19 N din

Turistična taksa se na zgoraj navedene cene plača posebej.

Ker so obiski otrok v letovišču dovoljeni in ker je v glavni sezoni na relaciji Jesenice — Novigrad sorazmerno dobra avtobusna zveza, pride vsako leto več staršev

k otrokom na obisk. Nekateri celo preživijo z njimi po nekaj dni. Skoraj vsem je všeč okolica, predvsem pa počitniško naselje Pineta, kjer ima tudi občinska zveza prijateljev mladine Jesenice svojo letoviško bazo.

Tistim, ki pa kraja še ne poznajo in pogosto sprašujejo, kje in kako Novigrad izgleda, pa morda ne bo odveč, če bodo izvedeli nekaj zanimivosti o tem kraju.

Mesto Novigrad je naseljeno na mahnem polotoku jugovzhodno 14 km od Umaga ali 15 km severno od Poreča. Obkroženo je od borovih gozdičev in obširnih nasadov vinske trte. Kot vsa istrska mesta, tudi Novigrad razpolaga z zanimivimi zgodovinskimi podatki, ki dokazujejo, da je mesto nastalo že pred Rimljani in je svoj čas pripadalo Benetkam. Ustno izročilo pa trdi, da so bili prvi naseljenci morsk pirati. Mesto je preživelo veliko epidemijo kuge in turške vpade. Stari del mesta je ostal še nespremenjen. Masivne kamnite stavbe oklepajo ozke uličice in spominske zgradbe v stilu gotike in baroka. Lapidarij na glavnem trgu ima bogate srednjeveške fragmente in razne rimske izkopanine, ki dokazujejo, da se je mesto nekoč imenovalo Emona. Domnevajo pa, da če bi z izkopavanjem načrtno nadaljevali, bi našli še marsikaj zanimivega.

Mesto Novigrad se je začelo turistično razvijati šele v drugem desetletju po osvoboditvi. Obnavljajo in modernizirajo zlasti obalni del mesta in glavni trg, na katerem pa še vedno lahko preberemo Piazza del Libertà. Preteklo leto so zgradili moderen industrijski obrat za izdelavo pletenin vseh vrst.

To je prvi zametek industrije v tem kraju, ki je že zaposlila precejšen del mlajšega prebivalstva, medtem ko se starejši še vedno največ ukvarjajo z ribolovom.

Severno od mesta proti Umagu je v zadnjih letih zrastle pravo naselje modernih vikendov. Dober kilometer naprej v strnjem nasadu starih borov in pinij leži počitniško naselje Pineta, nekateri ga imenujejo mala slovenska republika. To pa zaradi tega, ker so tu kar vrstijo letovišča samih slovenskih podjetij. Tu si je že pred petnajstimi leti uredilo letovišče za svoje delav-

ce podjetje Tekstilindus iz Kranja, Kovinotehna iz Maribora, Predilnica Litija, Tovarna papirja iz Vevč in še več drugih podjetij. V neposredni bližini je tudi otroško zdravilišče Kranj in letovišče za člane ZB.

Jeseničani pa smo prišli zadnji, zato smo se morali zadovoljiti z zemljiščem zunaj borovega gozda. Letovišče Zveze prijateljev mladine Jesenice ima sedaj 11 večjih vikendov in obsežen zidan objekt, v katerem je kuhinja, jedilnica, pripravljalnica za živila, shramba, pisarna in sanitarije. V zadnjih mesecih je postavljena pokrita terasa, speljan dohod k morju in urejen del obale. Obnovljeno je tudi otroško igrišče s toboganom, večsežno gugalnico in drugimi športnimi rekviziti. Prav sedaj so v teku zadnja dela za napeljavo elektrike in ureditev majhnega bifeja, v katerem bodo na voljo vse tiste drobne stvari, ki jih človek na letovanju često potrebuje.

Ker letovišče ne more nuditi gostom zadostnega udobja, je tudi cena dostopnejša. Vsakdo pa lahko najde tu spročenost in domačnost, ki nehote odtehta druge pomanjkljivosti, ki bodo v prihodnjih letih odpravljene. Vodstvo se zaveda, da je treba še marsikaj napraviti in izboljšati, toda spričo materialnih možnosti se mora zaenkrat zadovoljiti z obstoječim stanjem. Kar je narejena, je v prvi vrsti namenjeno našim otrokom, pa tudi odrasli gosti si tu po volji izberejo miren kotiček zase, če pa jim je ljubše, se lahko priključijo otroškemu vrvežu, za vse je dovolj prostora.

I. Torkar

Obnova šamotarne

(nadaljevanje s 4. str.)

reprodukcijskega materiala lahko vrši zidava livne plošče, seveda pa to zahteva veliko večjo pozornost in skrb samih delavcev, ki urejujejo in zidajo livne plošče.

Ker je podjetje Vatrostalna dobavilo iz svojih skladišč in pa nekatera podjetja črne metalurgije ter Litostroj iz Ljubljane, nekatere, ob priliki požara uničene pozicije, bo šamotarna vse ostalo lahko dobavila elektro in SM jeklarni ter tako omogočila normalno obratovanje.

aR

Televizija in mladi gledalec

Sportnih dogodkov (seveda samo v popoldanskem in zgodnjem večernem času).

Zabavno-glasbene oddaje sodijo v svet naših otrok. Tu se srečajo s svojimi idoli. In če mi poznamo Lolo Novakovič, Zdenko Vučkovič, Anico Zubovič, Gabi Novak, Ivico Šerfezija pa Vice Vukova in morda še koga, poznata moja dva otroka skoraj vse obraze, ki so meni, priznam, popolnoma tuji. Moje navdušenje za Vužgi, vužgi, vužgi ga Blaž! jima izvabi le še prizanesljiv nasmeh. Pustimo jim to, pustimo jim beat glasbo, skušajmo jih razumeti, skušajmo ujeti korak s časom!

TV dnevnik naj gledajo. In razložite, če česa ne bodo razumeli! Vem, da je odgovarjanje med oddajo strašna stvar in da lahko zelo resno začne naše živce, vendar vas prosim: Otrokom na vprašanja odgovorite! Bolj je važno, da oni razumejo, kar žele razumeti, kakor pa da vi slišite lirčno Jakopičevo vremensko napoved. Ne boste verjeli, če vam povem, kako neznansko malo naših otrok ve za pisanje predsednika ZIS ali za funkcijo tov. Edvarda Kardelja ali pa odgovor na vprašanje, kdo je Stane Kavčič. Poskusite! Prepričajte se!

Naj na koncu omenim še našega čudovitega

Kljucka, Tik-tak, in Mokedajevo matinejo — upam, da vse te oddaje vaši otroci gledajo — potem je naš sprehod končan.

Ob koncu naj še enkrat ponovim, kar je važno:

1. izbirajmo TV oddaje za naše otroke,
 2. disciplinirajmo jih pri razporeditvi dnevnega časa in ne dovoljujmo jim sedenja pred televizorjem po 21. uri zvečer,
 3. pogovorimo se z otroki o vseh težjih oddajah, razložite jim jih!
- Če bomo tako ravnali, potem bo naš televizor tisto, kar bi moral biti:
- Magična škatla, ki bo širila našim otrokom obzorje, jih uvajala postopoma v svet in življenje ter jih koristno in prijetno zabavala.

Janez Svoljšak

S skupščine občine Jesenice

Novice iz občine

4. julij, dan borca, naj bi letos v naši občini proslavili s srečanji v naravi. Osrednja prireditev naj bi bila na Mežakliji, kjer je organizacijo prevzela turistična agencija Alpe Adria skupno z Zvezo združenj borcev NOB in sindikalnimi organizacijami Gorenjske. V okolici doma nameravajo urediti prostor za več tisoč ljudi, da bi lahko kar najbolje spremljali kulturni program in preživeli nekaj uric v razvedrilu in zabavi. Kratak kulturni program v počastitev praznika bodo predvidoma izvajali ansambel narodnih plesov in pesmi DPD Svobode Tone Cufar in pa martinarski zbor. Seveda bo poskrbljeno tudi za ples.

Prebivalci iz gornjesavske doline pa se bodo skupno z nekdanjimi borci zbrali na Srednjem vrhu nad Martuljkom, kjer bo prav tako partizansko srečanje. Srednji vrh je bil v času NOB zelo poznan partizanski kraj. Pripravljajo kratak kulturni program, predvsem pa bo poskrbljeno, da se bodo vsi zbrani počutili kar najprijetneje.

Dela pri urejanju Tomšičeve ceste na Jesenicah so v polnem teku. Pred dnevi so se buldožerji zarili tudi v vrt pred gimnazijo in pri otroškem vrtcu in marsikomu je bilo žal košatih dreves, ki jih je bilo treba podreti ter zelenih površin, ki jih bo pokrila asfalt. Vendar je bilo to nujno, saj je bilo treba omiliti tudi dvojni ovinek med gimnazijo in osnovno šolo.

Kot kaže gre tokrat zares in še v letošnjem letu se obeta zares moderna cesta, ki bo veliko pomenila vsem prebivalcem naselja nad progo.

Zakaj taka gneča v avtobusu?

Skoraj ni dneva v tednu, da naši delavci, ki se vozijo iz službe domov na Koroško Belo, ne bi imeli težav s prevozom. Zjutraj še nekako gre, saj s Koroške Bele na Jesenice do parkirnega prostora vozi več avtobusov. Nerazumljivo pa je, da v določenih dneh čaka po končani dopoldanski izmeni isto število sodelavcev na prevoz ter se preriva v en sam avtobus, ki je trenutno na razpolago. Tudi redni avtobus, ki odpelje nekaj minut pozneje, ne more sprejeti vseh čakajočih potnikov na parkirnem prostoru.

Že pred vstopom v avtobus je gneča takšna, da ima človek vtis, kot da sprevodnik namesto vozovnic deli zlate tolarje ali cekine iz časov Marije Terezije. Še hujše je pozneje v avtobusih. Potniki so v avtobusu natrpani kot vžgalice v škatlici.

Cesta bo asfaltirana, pomembno pa bo tudi to, da bo za pešce, posebno učence, narejen od gimnazije do osnovne šole širok pločnik. Predvidoma bodo dela dokončana do 1. avgusta, občinskega praznika, čeprav je še precej dela pri urejanju in predstavitvi raznih napeljav, kanalizacije in drugega.

Na področju krajevne skupnosti Zirovnica je vrsta kulturnih spomenikov, med katerimi sta prav gotovo najbolj poznana Prešernova rojstna hiša v Vrbi in Finžgarjeva rojstna hiša v Doslovčah. V nedeljo, 9. junija, so odkrili spominsko ploščo tudi na rojstni hiši Toma Zupana v Smokuču — znanemu Prešernovemu rodolovcu.

Marsikdo pa ne ve, da je v Zirovnici tudi rojstna hiša Matije Čopa, ki sicer ni proglašena za kulturni spomenik, obiskujejo pa jo vseeno številni turisti. Na hiši je spominska plošča, stavba in okolica pa je žal precej zanemarjena. Stanovalcem, ki

živijo v njej, je očitno malo mar, kakšno mnenje si ustvarijo domači in tuji turisti, ki pridejo na ogled. Prav bi bilo, da bi organizacije na tem področju posvetile več skrbi tem in podobnim problemom, menda pa se na osnovni šoli Zirovnica menijo, da bi z novim šolskim letom pionirska organizacija prevzela skrb za ureditev predvsem okolice.

V soboto, 8. junija, so nasproti železniške postaje na Jesenicah odprli novozgrajeno malo igrišče golfa. Igrišče, ki naj bi služilo razvedrilu in rekreaciji občanov, je drugo v naši občini. Igrišče ima 19 igralnih polj, ki pa zahtevajo tudi dosti spretnosti. Kljub temu ima veliko obiskovalcev, kar kaže, da je bila investicija smotrna. Investitor je bilo gostinsko podjetje Gorenjka, upravlja pa z njim gostinska enota hotel Korotan. Dela so trajala mesec in pol, stroški igrišča in kioska za majhen bife pa so znašali nekaj na 100.000 N din.

L. T.

Nov program radia Jesenice

Poslušalci lokalne radijske postaje so prav gotovo že opazili spremembo programa. Vodstvo Radia Jesenice se je namreč po razpravi s stalnimi sodelavci odločilo s 1. junijem vnesti nov poletni program. Sprememba ni bila narejena v količinskem smislu, to se pravi v časovnem skrajšanju oddaj, temveč v tem, da v poletnem, dopustniškem času posredujejo poslušalcem bolj lahkoten program, ki bo istočasno tudi v razvedrilo. To ni bilo narejeno zaradi tega, ker je v po-

letnih mesecih težje dobiti sodelavce za gradivo, temveč tudi zaradi tega, ker je po tolikšnem času bila nujno potrebna sprememba.

Kakšne spremembe so bile narejene? Ukinili so nekaj oddaj, istočasno pa uvedli nove. Ob torkih, četrtnih in sobotah so še naprej obdržali lokalna poročila ter obvestila in reklame, prav tako pa je ostala nespremenjena tudi nedeljska oddaja. Ob torkih so ukinili oddajo za mlade in pa oddajo Na cesti nisi sam. Namesto tega so uvedli za najmlajše poslušalce prijetno desetminutno oddajo Pravljica za otroke, dobrih 20 minut pa so namenili tudi glasbi za mlade.

Ob četrtnih je na vrsti oddaja Naše aktualnosti, v kateri je govora o vseh problemih našega vsakdanjega življenja. Poleg tega pa so več časa posvetili tudi oddaji Glasba za vas, katero namestijo popestriti tudi z drugim, kot so šale, anekdote in podobno. V program sobotne oddaje so vključili tudi deset minut novih posnetkov.

Tak je torej poletni program Radia Jesenice, mimogrede pa naj povemo, da že sedaj začnajo pripravljati zimski program od 1. oktobra dalje, ki pa bo dosti bolj zahteven. Vodstvo Radia Jesenice ob tej priliki vabi poslušalce, da sporočijo svoje pripombe in predloge, tako da bi skupno pripravili čim bolj pester program, katerega bi vsakdo rad poslušal.

-br

22. julija — odkritje spominskega obeležja

Letos mineva 25 let, ko je Prešernova brigada doživela najtežji poraz — smrt 3. bataljona na Pokljuki.

V spomin na to tragedijo, odbor Prešernove brigade pripravlja impozantno spominsko obeležje, ki ga bodo odkrili 22. julija na mestu tragedije, poleg bivšega Lovčevega hotela na Pokljuki. Za ta dan, dan vstaje slovenskega naroda, se predvideva velik zbor Gorenjcev na tem področju Pokljuke v obliki partizanskega slavlja, obujanje spominov itd.

Število žrtev, ki jih je imel 3. bataljon 15. decembra leta 1943 pravzaprav ni točno ugotovljeno.

Celoten bataljon, ki je bil 15. decembra zjutraj postrojen, oziroma zbran pri Lovčevem hotelu je štel 120 do 130 borcev.

Različni podatki iz naših virov govore, da je bataljon imel od 30 do 40 mrtih in 11 ranjenih. Poleg tega pa še 11 pogrešanih. Spet drugo poročilo govori, da jih je padlo 30, pogrešanih pa 88. »Politični dnevnik« omenja 40 padlih, 11 ranjenih, 11 pogrešanih borcev. Nekateri nemški podatki pa govore, da so ubili ta dan 46 partizanov in 10 ujetih.

Dejanske izgube pa so verjetno precej večje, saj Nemci niso mogli zvedeti, koliko jih je v ognju zgorelo. Tretji bataljon je po vseh znakih sodeč tega usodnega dne 15. decembra 1943. leta, izgubil vsaj 60 borcev, precej ranjenih, nekaj desetini pa tudi ujetih. Nekaj pa se jih je rešilo, med njimi tudi nekaj ranjenec. Nemci o svojih izgubah niso poročali. Po naših podatkih naj bi Nemci imeli 20 do 25 mrtvih in kakih 80 ranjenih. Nekateri drugi podatki pa govore celo o 74 mrtvih nemških vojakih, med njimi tudi trije oficirji.

Kako je do te tragedije prišlo?

Tretji bataljon je močno otovorjen z municijo in razstrelivom, dne 13. decembra prispel na Koprivnik. Imel je nalogo, da mobilizira čim več novincev in da z uspešnimi akcijami, predvsem uničevanjem proge Boh. Bistr. — Jesenice, razvname narodnoosvobodilni boj. Ne glede na to, da je bilo v poročilih obveščevalcev stanje v sovražnikovih postojankah normalno, se je bataljon iz Koprivnika zaradi tega, ker je lahko pričakoval napad iz postojanke Boh. Bistrica in Boh. Bela, premaknil v Lovčev hotel na Gorelku. Njihov odhod iz Koprivnika pa je bil potreben tudi zaradi pobega nekega borca, ki je bil za vodiča v drugem bataljonu. Bila je bojazen, da se je zatekel v kako nemško postojanko.

Iz Koprivnika je bilo v hotel treba prenesti in prepeleti tudi opremo borcev, ki so odšli v dolino po hrano. Med temi vozniki pa se je nahajal tudi fant, ki je vohunil za Nemce in je še istega dne pohitel v Nomenj povedat oročnikom, kje so partizani, od tam pa so ga poslali v njihovo postojanko Boh. Bela, ki je štela okoli 400 mož. Seveda pa so bile ta-

koj obveščene tudi druge nemške enote, med temi najnevarnejša policijska gorska lovška četa Alpenland s sedežem na Bledu.

Prvi strelji, ki jih je slišal, tudi štab bataljona, ki se je nahajal s četnimi poveljstvi nekoliko proč od bataljona, so padli približno ob 13. uri popoldan. Nihče še ni bil na jasnem od kod in komu so namenjeni strelji. Tako iznenada se je začel nemški napad na 3. bataljon v Lovčevem hotelu. Nemci so po prvih rafalih zelo pohiteli, da bi hotel povsem obkolili ali pa ga imeli pod ognjem svojih strojníc, vendar so jim tišči, ki so takoj planili ven, le ušli. Med temi je bil tudi Janez Ambrožič, ki v knjigi Prešernova brigada opisuje ta dogodek. Vsi pa seveda niso imeli toliko sreče. Najprvo so Nemci hotel napadali samo s strojnícami, vendar so kmalu ugotovili, da samo s tem orožjem partizanom ne bodo mogli do živga. Zato so sklenili, da bodo hotel obstreljevali s težkimi minometi in tako prisilili obkoljene borce k vdaji. Sprva minometi niso prizadejali posebne škode, saj je streho pokrivala debela plast snega. Naposled pa je Nemcem le uspelo — vnela se je streha. Ogenj je prisilil borce, da so se umikali iz gornjih prostorov v pritličje. Pozivom predaje so odgovorili s tem, da so zapeli internacionalo in druge bojne pesmi ter vzklikali Titu, Rdeči armadi, Sovjetski zvezi in svobodi.

Nekaj jih je izkoristilo gost dim in so napravili izpad. Pri tem pa niso pozabili sneti bataljonske zastave. Nekaterim je uspela rešitev, drugi pa so padli. Približno ob 17. uri popoldan je bilo boja konec. Nemci so naposled udrl med ruševine hotela in začeli z bajoneti prebadati in s pištolami pobijati ranjence. Precej partizanov je živih gorelo, nekaj ranjencev pa so Nemci pometali v ogenj. Ker se je Nemcem mudilo nazaj v dolino, zaradi strahu pred drugimi partizanskimi enotami, niso pregledali vseh ranjenih borcev in ker so se potuhnili, so jih imeli za mrtve. Ostali so živi. Pobrli so le strojnice in svoje ranjence, s seboj pa so odpeljali tudi 11 ujetnikov.

Tretjega bataljona po porazu na Pokljuki ni bilo več. Iz ostankov se je sestavila četica, ki se je januarja združila z brigadno četo s težkim orožjem, medtem ko je 3. bataljon, ki je nastal kasneje, bil povsem nov.

ar

Po XI. srečanju dramskih skupin Slovenije na Jesenicah

V preteklem tednu smo bili v jeseniškem gledališču Tone Čufar priča pomembnemu in prijetnemu dogajanju. Pri nas so gostovali gledališki amaterji iz različnih slovenskih krajev. Prišli so iz Maribora, Trbovelj Postojne, Kranja, Trnovelj, Horjula, Raven in Ljubljane. Samo po sebi je umevno, da niso manjkali tudi domačini — Jeseničani.

Jesenškemu občinstvu so se predstavili mlajši in starejši ljubitelji gledališke igre, bolj in manj rutinirani

no Botra Andraža, pričakovali.

V drugo skupino sodijo tri enodejanke Rod, ljubezen in smeh (Maribor), Cankarjev Kralj na Betajnovi (Postojna) in znana drama Tennessee Williamsa Steklina menažerija (Ravne). O prvih dveh uprizoritvah sem že pisal. Steklina menažerija pa je bila za amaterje iz železarskih Raven tako režijsko kakor tudi igralsko nekoliko pretrd oreh. Zato kljub temu, da so morali vložiti v pripravo te drame mnogo truda, niso

jetno zabavali gledalce in s Klabundovim Krogom s kredo. Strokovna komisija jim je s svojo analizo posameznih predstav nakazala smernice za bodoče delo. Brez dvoma pa so nekateri izmed nastopajočih mladih amaterskih gledališnikov pokazali veliko nadarjenost in smisel za nastope na odru. Zato smo lahko prepričani, da bomo o njih še slišali tudi v bodoče.

Z XI. srečanjem slovenskih dramskih skupin smo ponovno lahko ugotovili, da ima amaterska gledališka dejavnost v naši ožji domovini kljub težavam, ki jih prinaša moderni čas, zelo globoke korenine. Poleg starejših in rutiniranih igralcev se pojavljajo na naših amaterskih odrih vedno novi mladi obrazi. Ti nam zagotavljajo, da bo ta pomembna kulturna dejavnost živela naprej tudi v bodoče.

Ob koncu naj se dotaknem še obiska. Dvorana ni bila nikdar popolnoma zasedena, vendar je bil v glavnem obisk vedno soliden. Izgleda, da so pri večernih predstavah napravili organizatorji napako, ki je imela določen vpliv na obisk. Pričetek večernih uprizoritev je bil postavljen na 20. uro, konec pa je bil ob 22.15 in tudi čez. Takrat pa obiskovalci niso imeli nobenega avtobusa niti vlaka za prevoz do Javornika, Koroške Bele, Blejske Dobrave, Žirovnice ali v gornjesavsko dolino. Zato si je verjetno marsikdo premislil, ko je po pred-

Gledališčniki iz Kranja nas bodo letos zastopali na zvezni reviji na Hvaru

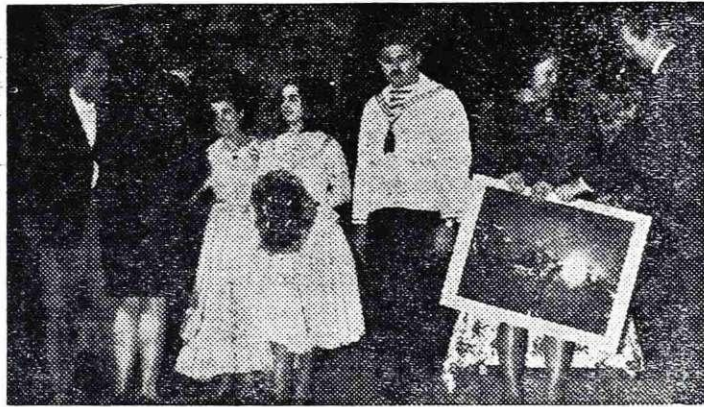
ter z več in manj znanja. Vendar vsi enako zavzeti in z veliko voljo prikazati prisotnim obiskovalcem ter strokovni komisiji, kaj vse so sposobni s talentom in trudom ustvariti na gledaliških deskah.

Žal vseh predstav nisem videl in zato nisem v stanju podati o vsaki izmed njih svoje mnenje. Vendar glede na oceno strokovne komisije ter gledalcev in če upoštevamo uprizoritve, ki sem jim prisostvoval, je možno razdeliti vseh devet predstav v tri kvalitetne skupine. Seveda pa se tudi posamezne predstave, razvrščene v te skupine, med seboj razlikujejo.

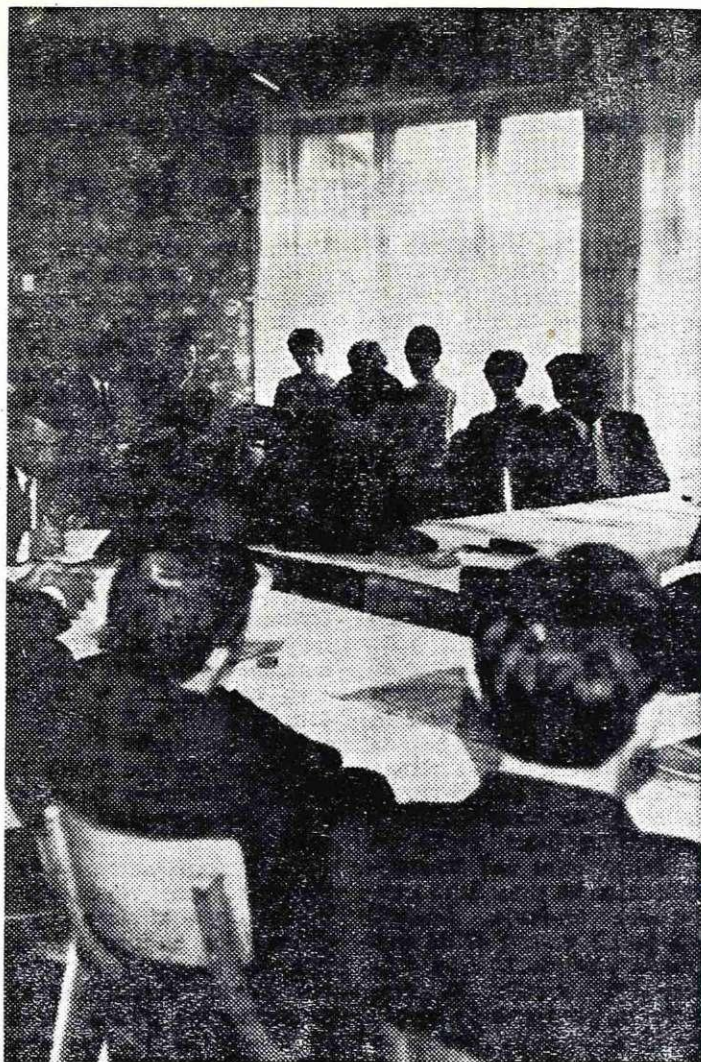
V prvo skupino sodijo Finžgarjeva Razvalina življenja (Kranj), Kerrova Mary — Mary (Jesenice) in Držičev Dundo Maroje (Ljubljana). Po odločitvi strokovne komisije bodo kranjski gledališki amaterji odšli letos kot predstavniki Slovenije na zvezno revijo na Hvar. Splošno mnenje je, da s svojo interpretacijo te znane Finžgarjeve drame tudi zaslužijo. O jeseniški uprizoritvi Mary — Mary sem že pisal ob premieri. Lahko dodam samo še to, da je bila zadnja predstava znatno boljša kot premiera in jo lahko uvrščamo v sam vrh vseh uprizoritev na srečanju. Na zadnjem mestu prve skupine se nahaja Dundo Maroje, ki je bil po splošni oceni dobro uprizorjen, vendar iz različnih razlogov ne tako imeniten, kot so Jeseničani, ki so videli lansko sezo-

tako uspeli, kot če bi izbrali nekoliko manj zahtevno delo.

V tretjo skupino lahko štejemo po gledališkem stažu in verjetno tudi po letih najmlajše udeležence tega srečanja: iz Trbovelj, Horjula in Trnovelj. Predstavili so se z dvema lahkotnima sodobnima komedijama, ki sta pri-

Kulturno prosvetno društvo z Raven na Koroškem, se je na srečanju predstavilo s Tennessee Williamsovo STEKLENO MENAŽERIJQ

Vsakodnevne razgovore o predstavah je vodil Miloš Mikeln

stavi pešalci domov na Hrušico ali na Koroško Belo in prišel domov ob 23. uri, da bi drugi dan to še enkrat ponovil. Če bomo še kdaj or-

ganizirali takšno srečanje, se morajo predstave kljub poletju začeti ob 19.30 in ena izmed ovir za boljši obisk bo odpadla. K.

Pred srečanjem z beljaškimi delavci — pevci

Jutri, v soboto, 15. t. m., pride na Jesenice skupina beljaških naprednih delavcev-pevcev, ki bo priredila z jeseniškimi delavci-martinarji v dvorani gledališča Tone Čufar skupen pevski nastop. Program koncerta bodo izvajali beljaški mešani pevski zbor, martinarski moški in mešani zbor ter združeni pevski zbor. Gostje iz Beljaka, ki jih vodi ga. Sonja Gasde bodo peli koroške, spodnje avstrijske, štajerske in podobne pesmi v dialektu, martinarji bodo poleg domačih priljubljenih pesmi zapeli tudi po eno dalmatinsko, eno koroško in eno italijansko pesem, jeseniški mešani zbor ima na programu dve koroški in Prešernovo Zdravico, za zaključek pa bo izvajal združeni zbor avstrijsko Ÿbern Glantalbodn in slovensko Triglav, s katero bo koncert tudi zaključen. Prvo srečanje z beljaškimi naprednimi delavci naj pomeni začetek tesnejšega sodelovanja z avstrijskimi kulturnimi skupinami. Tokratnemu obisku Beljačanov na Jesenicah bodo vrnil Jeseničani obisk v jeseni, ko bo v Beljaku tra-

dicionalni praznik naprednega tiska. Jeseniški martinarji so lahko ponosni na stike, ki so jih navezali z beljaškimi pevci in želimo, da bi ti stiki pripomogli k tesnejšemu kulturnemu in političnemu sodelovanju po eni strani in k dvigu kvalitete zbora po drugi strani.

Misli

Ko so veliki ljudje naučili slabiče razmišljanja, so jih spravili na pota zmot.

Kjer je veličina, jo nehoté čutimo. Slavo zavojevalcev so ljudje vedno izpodbijali; zavoljo nje so narodi vselej trpeli, hkrati pa so jih imeli v čisljih.

Naj nam ljudje očitajo še tolikšno nečimrnost, včasih nam je potrebno, da pokade našim zaslugam.

Hudih ponižanj ne oprostimo, temveč jih kvečjemu pozabimo.

Vauvenargues

Samostojna razstava slik Toneta Tomazina

Jutri v soboto ob 18. uri bodo v mali dvorani Delavskega doma odprli samostojno razstavo slik slikarja, člana likovne sekcije DOLIK — Toneta Tomazina. Otvoritev razstave bo s kratkim kulturnim programom v veliki dvorani, kjer se bodo predstavili martinarski pevski zbor, ansambel narodnih plesov in pesmi in vokalni kvartet ter instrumentalni kvintet. Razstava, ki jo skupaj prireja DPD Svoboda Tone Cufar in Planinsko društvo Jesenice, je obenem posvečena pomembnim planinskim jubilejem jeseniškega in slovenskega planinstva. Razstava bo odprta do vključno 26. junija vsak dan od 9. do 12. in od 14. do 19. ure.

O avtorju, slikarju amaterju, je najstarejši član sekcije DOLIK Jože Čebulj napisal naslednje:

»TONE TOMAZIN, alpinist in likovnik, že drugič razstavlja samostojno na Jesenicah in to obakrat v počastitev obletnice slovenskega in jeseniškega planinstva.

Za nas je tudi tokrat zanimiv kot likovnik, ki se nam v razstavljenih delih odkriva ne samo kot ljubitelj slikar, pač pa tudi kot ljubitelj naših gorskih lepot.

Že dober četrt stoletja zamera njegova skicirna mapa vedno nove in nove motive. Na terenih, obkrožen z bogato izbiro teh, nanaša njegov čopič akvarelno barvo na

komaj zaznavno risbo. Prežet globokega doživljanja bogati kolekcijo izbranih motivov, ki mu služijo kot osnova za prenos v oljni tehniki na platna srednjega in velikega formata.

V njegovih delih le redko zasledimo nekaj romantike, pripisali bi mu neke manj, neke več impresionizma, je pa vseskozi osnovno predan realizmu. Pejsaž obdelava ploskovno, detajliranja ne pozna. Iz njegovih del, čeprav so čisto zavita v turobo no sivino, odseva čistost tonskih odtenkov. Tretjo dimenzijo dosega z rutinskim obvladanjem palete. Poleg teh značilnosti njegova dela odlikuje tudi svojstvena kompozicijska podprta z uravnoteženostjo, celovitostjo in prepričljivostjo.

Barvno je avtor še vedno

predan njemu lastni sivini, zastrtim violetnim tonom, vrsti olivno zelenim tonskim odtenkom, ki v ospredju neke poglobljene, rumenih in zastrtih okerskih tonih zaključujejo celotno barvno kompozicijo.

Kljub temu pa na tej razstavi lahko ugotovimo, da avtor skuša skoro pri vseh delih zamenjati staro paleto z novo, barvno manj intimno, vse bolj sproščeno in bolj živo. Ni to seganje po koloritu, ki ni več njegov. Tudi karakterističnost in izvirnost nista prizadeti. Je pa vsekakor razveseljiv rahel podvig, ki mu prav lahko sledi do tiste meje, ki mu jo dovoljuje njegov način ustvarjanja.

Motivno so dela pretežno in tudi sicer nova ter pomembno občuten napredek v njegovem slikarskem opusu.

Poleg poklicnega dela in dela v športnem društvu, je še vedno med najmočnejšimi amaterskimi likovniki naše sekcije DOLIK, kar nas navdaja s prepričanjem, da nam bo kmalu zopet prikazal nova platna barvnih prelivov v akorde sivine, divjine, ponosa in sončno ožarjenih naših slovenskih gorskih velikanov.

V soboto, 15. junija bo ob 20. uri v gledališču

PRIJATELJSKO SREČANJE BELJAŠKIH IN JESENIŠKIH DELAVCEV-PEVCEV

s skupnim koncertom domačih in tujih pesmi.

Program bodo izvajali:

- beljaški pevski zbor
- martinarski pevski zbor
- mešani pevski zbor in
- združena zbora

Srečanje prireja in na koncert vljudno vabi

KOMISIJA ZA KULTURNO SODELOVANJE Z ZAMEJSTVOM OBČINE JESENICE

Kozakova Punčka — zadnja premiera letošnje gledališke sezone

V četrtek, 20. junija ob 20. uri zvečer bo v gledališču Tone Cufar redna in zadnja premiera letošnje gledališke sezone, in sicer dramatična zgodba v petih slikah Ferda Kozaka PUNČKA. Ferdo Kozak (1894—1957) je pomemben slovenski pisatelj, esejist in dramatik. Poleg nekaj manj pomembnih del sta zlasti znani njegovi drami Profesor Klepec in Vida Grantova (obe prvič uprizorjeni leta 1940), za njegovo najboljšo delo pa štejejo dramo PUNČKA. V avtorjevi literarni zapuščini drama še ni bila dokončana in sta jo dokončala Josip Vidmar in Primož Kozak, zato je bila krstna uprizoritev PUNČKE v ljubljanski Drami šele leta 1959. Drama je takrat pri publiku in kritiki nalletela na zelo lep in ugoden sprejem, na amaterske odre pa je zaradi svoje zahtevnosti le redko zašla. Drama obravnava visoko slovensko kapitalistično družbo tik pred drugo svetovno vojno, njen razvrat, moralni razkroj in brezobzirno pridobitništvo. Na odru se v štirih igralcih pravzaprav srečajo štiri generacije predvojne kapitalistične družbe, ki jih družijo, čeprav na različnih položajih, enako ahumano in egocentrično profitarstvo in pohlep. Prvi je iz solidnega kramarja zrasel kapitalist, drugi je advokat, ki si je s svojim poklicem pridobil bogastvo, tretji je brezobzirni cinik, ki mu je pohlepnost v krvi, četrty pa je mlad študent, ki se za primerno kariero prodaja. Med te štiri moške sta v ljubezenski trikot razpeti dve ženski, prav tako pohlepna in preračunljiva žena in njena hči Punčka, ki edina veruje v ljubezen, iskrenost in poštenost. Toda igra in profitarstvo računarsko odraslih jo pripeljejo v brezizhodno situacijo, iz katere jo reši le samomor. V naslovni vlogi Punčke bo po daljšem pre-

moru spet nastopila Marija Kavčičeva, igrajo pa še Slava Maroševićeva, Oto Gerdej, Francj Pogačnik in Bojan Marošević.

Zanimivo, vredno in dramsko napeto o Punčki je režijsko in scensko pripravil Bojan Čebulj, ki nastopa tudi v eni izmed vlog. Glasbeno spremljavo pri PUNČKI je oskrbel in jo izvajal Bojan Svetlin. Zadnja premiera letošnje bogate in pestre gledališke sezone bo prav gotovo lep in dostojen zaključek 23. delovne sezone našega amaterskega gledališča Tone Cufar po osvoboditvi, za vse ljubitelje gledališča pa vredno in pretresljivo doživetje ob spoznanju ljudi in sveta, ki ob vsem svojem bogastvu in pohlepu pozablja in zanika vse vrednote človeka.

Premiera, ki bo v četrtek, 20. t. m. tudi za abonma četrtek, bosta v tej sezoni sledili še predstavi v petek in nedeljo zvečer, obakrat tudi za abonente reda petek in nedelja. Za vse druge ljubitelje gledališča pa bodo vstopnice še na razpolago in jih lahko rezervirajo na telefon 82-200. -nj

Misli

Vest je v svojih pravilih najbolj podvržena spremembam.

Ce delamo po nasvetu, ne napravimo kaj prida.

Ce ima človek bister um, malokdaj občuduje; če ga nima, tudi. Občudovanje pomeni stopnjo naših spoznanj in dokazuje bolj nepopolnost našega duha kot pa popolnost stvari.

Ni kdove kakšna prednost, če si po duhu razborit, če pa nisi natančen. Popolnost ure ni v tem, da hitro teče, ampak da je točna.

● film ● film ● film ● film ● film ● film ● film ● film ● film ● film ● film ● film ● film ● film ● film ●

Človek iz Istambula

Že sam naslov skriva to, kar vidimo na komercialnem (a zato tem manj estetskem) plakatu in a priori predvidimo: slab film, razvpito, tako zelo popularno zgodbo o supermanu, množici »štosov«. In res (na našo veliko žalost) se vse, kar smo predvideli, uresniči.

Glava filma, ki ima namen vzbuditi čim večje gledalčvo zanimanje za film, je zanič, tako da gledalca dolgo časi in s tem skuša zavesti (a ga na režiserjevo nesrečo ne). Če nas ne zavede, potem je vse v redu. Začetek vidimo, konec, ki bo sveda happy end, imamo že na krožniku, samo debelo uro ga moramo prazniti. Pri tem nam pomagata lepa Kenny (S. Koščina) in šarmantni Tony (H. Bucholtz), ki premagujeta vse ovire z inteli-

genco, močjo, pretkanostjo, sploh z lastnostmi, ki navadnemu zemljanu navadno niso dane.

Odkriva nam eksotiko Istambula, zapletenost ugrabitve atomskega znanstvenika (okrog njega se zapleta — in to zelo neumno — vse filmsko dogajanje), domala elektronsko natančnost sovranih skupin in svojo super moč. Torej smo deležni malodane vsega, samo tistega, kar bi dajalo filmu ime film in ne kič, ne.

Igranje je tako bedno, da bi se navaden diletant moralda igral bolje (saj razpoloženi, veseli in žalostni v planu ni težko ustvariti, drugega tako ni vredno omeniti), prav gotovo pa bi bila njegova artikulacija bolj življenjska, bolj pristna (Tony in Kenny prav gotovo ne bi

izgovarjala tako vzneseno). Zdi se, da sta bila S. Koščina in H. Bucholtz samo marioneti, režiser pa slab animator. -na

Sedem zlatih mož

Sedem zlatih mož in eno zlato dekle se pripelje v Zenevo, da opravi veliko nalogo, oropa zlate zaloge švicarske kreditne banke. Dela se lotijo kot izvedeni strokovnjaki z vso resnostjo, natančnostjo in doslednostjo. Uniforme in s tem tudi poklice (zdaj so cestarji, hip zatem že šoferji, ptt uslužbenci, potapljači in znova cestarji itd. — vseskozi seveda lopovi) menjajo hitreje kot rak hitinjačo. Vse jim poteka normalno, po načrtu. Samo majhni zapletji se zgodijo z miličnikom, verskim

dostojanstvenikom, fanatičnim radioamaterjem. No, akcija se uspešno konča. Odpelejo se v Italijo. Tu se že vesele dobička, ki ga bodo imeli od sedmih ton zlata. Njihova pričakovanja se po burnih in smešnih peripetijah razblinijo v nič. Ostanajo praznih rok, vendar jih to ne moti, da ne bi s »profesorjevo« pomočjo še enkrat poskusili srečo kje drugje.

To lahko vidimo v italijanskem barvnem filmu. Film Sedem zlatih mož je primer slabega filma. Vse, kar bi filmu dajalo filmski pečat, mu manjka. Okrajšav ni. Pa vendar bi le-te morale biti (saj je film očitno predolg), da bi napetost povečale. Igra je sploh slaba. Od nekaterih igralcev, točneje igralke, ki kažejo samo lepo anatomijo, garderobo in vpadljive oči, dobre igre ne smemo zahtevati. Šest zlatih mož (sedmi

v stanovanju vodi ves potek akcije) zna tako »čudovito« vrtati z vrtnim strojem, je tako »pristnih« pri zazidovanju kanalov, je tako »imennitnih«, da režiserja sploh ne bi potrebovali. Marco Vicorio je film sicer režiral, a tega ni čutili. Simbolov ali kaj podobnega tudi ni. Deležni smo zgolj puhle, plitve zabave. To pa ni dovolj!

V redu bi bilo, ko bi v kinu gledali (in to pogosteje) tudi kaj takega, da bi ne bilo potrebno zapisati našemu kinematografskemu podjetju glagola ZABAVATI. Želeti je, da bi se na filmskem platnu zvrstilo več kvalitetnih (ponedeljkov program že vidnih filmov je žal premalo) in jugoslovanskih filmov. Od lanske bogate proizvodnje domačih filmov (26 filmov) smo videli, če spomin ne vara, samo štiri. — na

Nov vozni red

ODHODI VLAKOV IZ JESENICE

Vrsta vlaka	Št.	V smer	Odhod	O p o m b a
Ekspresni	916	Köln	2.30	Hellas ekspres
Brzi	901	Rijeka	2.39	Adria ekspres, vozi ob nedeljah od 26. 5. do 29. 9.
Ekspresni	DA	Atene	4.04	Hellas ekspres
Potniški	EV 911	Ljubljana	4.54	
Brzi	MR	Rijeka	5.20	Opatija ekspres, vozi od 29. 6. do 28. 9.
Potniški	4712	Villach	5.52	
Brzi	1	Beograd	5.55	Jugoslavija ekspres
Potniški	L 922	Podbrdo	5.58	Vozi ob delavnikih
Ekspresni	908	München	6.06	Tauern Orient
Potniški	EV 913	Ljubljana	6.12	
Potniški	912	Nova Gorica	6.21	
Potniški	EV 915	Ljubljana	7.53	
Potniški	914	Boh. Bistrica	7.58	Vozi ob nedeljah in praznikih
Potniški	EV 917	Ljubljana	10.26	
Potniški	4726	Villach	10.38	Vozi do 28. 9.
Potniški	926	Nova Gorica	11.05	
Brzi	910	London	13.08	Tauern ekspres
Ekspresni	MA	Atene	13.20	Akropolis ekspres
Brzi	LR	Rijeka	13.53	Dalmacija ekspres, vozi od 28. 6. do 31. 8., ob sobotah od 1. 6. do 22. 6. in od 7. 9. do 28. 9.
Potniški	916	Nova Gorica	14.18	
Potniški	EV 919	Ljubljana	14.21	
Brzi	912	München	14.25	Adria ekspres, vozi ob nedeljah od 26. 5. do 29. 9.
Brzi	570	London	15.45	Dalmacija ekspres, vozi od 28. 6. do 31. 8. in ob sobotah od 1. 6. do 22. 6. in od 7. 9. do 28. 9.
Potniški	EV 921	Ljubljana	16.02	
Ekspresni	904	München	16.07	Akropolis ekspres
Brzi	TB	Split	17.00	Tauern ekspres
Potniški	918	Nova Gorica	18.19	
Potniški	EV 923	Ljubljana	18.22	
Potniški	4722	Villach	19.31	
Potniški	EV 925	Ljubljana	20.06	
Potniški	EV 927	Ljubljana	22.15	
Potniški	920	Podbrdo	22.20	
Brzi	906	Stuttgart	22.50	Opatija ekspres, vozi od 29. 6. do 28. 9.
Ekspresni	MB	Istanbul	23.06	Tauern Orient
Brzi	902	München	23.57	Jugoslavija ekspres

PRIHODI VLAKOV NA JESENICE

Vrsta vlaka	Št.	Iz smeri	Prihod	O p o m b a
Ekspresni	AD	Atene	2.10	Hellas ekspres
Brzi	911	München	2.24	Adria ekspres, vozi ob nedeljah od 26. 5. do 29. 9.
Ekspresni	917	Köln	3.40	Hellas ekspres
Potniški	EV 910	Ljubljana	4.28	
Brzi	905	München	5.00	Opatija ekspres, vozi od 29. 6. do 28. 9.
Potniški	913	Nova Gorica	5.25	
Potniški	EV 912	Ljubljana	5.28	
Brzi	901	München	5.35	Jugoslavija ekspres
Ekspresni	BM	Istanbul	5.50	Tauern Orient
Potniški	EV 914	Ljubljana	7.44	
Potniški	L 923	Podbrdo	7.48	Vozi ob delavnikih
Potniški	4713	Villach	8.53	
Potniški	915	Nova Gorica	9.31	
Potniški	EV 916	Ljubljana	10.16	
Potniški	4725	Rosenbach	11.14	Vozi do 28. 9.
Brzi	BT	Split	12.48	Tauern ekspres
Ekspresni	903	München	13.06	Akropolis ekspres
Potniški	917	Nova Gorica	13.27	
Brzi	569	London	13.38	Dalmacija ekspres, vozi od 28. 6. do 31. 8. in ob sobotah od 1. 6. do 22. 6. in od 7. 9. do 28. 9.
Potniški	EV 910	Ljubljana	13.41	
Brzi	912	Rijeka	14.10	Adria ekspres, vozi ob nedeljah od 26. 5. do 29. 9.
Brzi	RL	Rijeka	15.19	Dalmacija ekspres, vozi od 28. 6. do 31. 8. in ob sobotah od 1. 6. do 22. 6. in od 7. 9. do 28. 9.
Potniški	EV 920	Ljubljana	15.44	
Ekspresni	AM	Atene	15.54	Akropolis ekspres
Brzi	909	London	16.40	Tauern ekspres
Potniški	919	Nova Gorica	17.09	
Potniški	EV 922	Ljubljana	17.57	
Potniški	EV 924	Ljubljana	19.56	
Potniški	4723	Villach	20.00	
Potniški	921	Nova Gorica	21.37	
Potniški	EV 926	Ljubljana	21.43	
Brzi	RM	Rijeka	22.35	Opatija ekspres, vozi od 29. 6. do 28. 9.
Ekspresni	907	München	22.46	Tauern ekspres
Brzi	2	Beograd	23.37	Jugoslavija ekspres

ZAHVALA

Ob težki izgubi moje ljube mame

MARIJE GORENC

se najlepše zahvaljujemo osebju kirurškega oddelka za lajšanje bolečin v zadnjih dneh njenega življenja. Lepo se zahvaljujemo družini Noč, Zupanovi mami, družinam Dernač, Pikon, Jug, Grohar, Likar ter Anici Markovič in najmlajšim, ki so prinašali cvetje.

Zahvaljujemo se stanovalcem za lep venec, Radu Golbu pa za prevoz na Dolenjsko.

Se enkrat hvala vsem, ki so nam v dneh težke izgube na kakršen koli način pomagali.

Zaluzoči: hčerka Rezka z možem Martinom, vnukinja Martina in vnuka Vinko ter Milan.

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

ALOJZA ZORKO

se iskreno zahvaljujemo dr. Brandstetterju, dr. Vidali in osebju internega oddelka jesenjske bolnišnice za zdravljenje, skrb in nego med boleznijo.

Zahvaljujemo se sosedom za venec in zbrano denarno pomoč ter še posebej družini Štefan za pomoč v dneh težke izgube. Iskrena hvala kolektivu tehničnega biroja Jesenice, poslovalnici Kašta II — tržnica, podjetju IMP Ljubljana za vence, sočustvanje ter vsem, ki so nam izrekli sožalje, kakor tudi pevcem javniške Svobode, voznikom osebnih avtomobilov in vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti.

Zaluzoči: žena Jožefa, hčerki, sinovi in ostalo sorodstvo.

● tehnični feljton ● tehnični feljton ● tehnični feljton ● tehnični feljton ● tehnični feljton ● tehnični feljton

Zahodnonemška železarska industrija v letu 1968

Zahodnonemške železarne so proizvedle v letu 1967 skupno 36.744 milijonov ton surovega jekla. S to svojo proizvodnjo so bile za ZDA, Sovjetsko zvezo in Japonsko četrte na svetu in prve v Evropi (brez upoštevanja Sovjetske zveze). Zato je zanimivo pogledati nekatere statistične podatke v zvezi z železarsko industrijo leta 1967 v tej državi.

Proizvodnja surovega jekla v letih 1963—1967 v milijon ton in odstotkih je bila naslednja (1967 je 100 %):

leto	milijonov ton	%
1963	31.597	86,0
1964	37.339	100,2
1965	36.821	100,1
1966	35.316	96,1
1967	36.744	100,0

Tabela kaže, da je bila proizvodnja v zadnjih štirih letih brez bistvenih premikov navzgor ali navzdol. To pa pomeni, da je železarska industrija v tem obdobju v Zahodni Nemčiji stagnerala. Znana je namreč resnica, da se je proizvodnja v istem obdobju v nekaterih ostalih državah zelo povečala (Sovjetska zveza, Japonska, Italija in še druge države).

Zanimiva je tudi primerjava proizvodnje surovega jekla v posameznih jeklarskih agregatih od leta 1960 do leta 1967 v odstotkih:

Vrsta surovega jekla	1960	1963	1964	1965	1966	1967
Thomasovo jeklo	43,7	39,4	32,8	29,4	27,7	23,0
SM jeklo	47,2	44,4	45,1	42,9	39,0	37,0
LD (LD-AC) jeklo	2,5	7,8	14,0	19,1	24,5	31,5
elektro jeklo	6,4	8,4	8,0	8,5	8,7	8,5
ostalo	0,2	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
skupaj	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabela nazorno prikazuje današnjo usmerjenost na področju proizvodnje surovega jekla v posameznih agregatih. Proizvodnja v Thomasovih konvertorjih iz leta v leto pada in isto velja tudi za SM peči. Nasprotno pa postajajo kisikovi konvertorji (LD in LD-AC) tisti proizvodni agregati, katerih proizvodnja iz leta v leto skokoma narašča. Edino pri električnih pečeh je slika v zahodnonemških železarnah nekoliko drugačna kot je sicer trend v ostalem svetu, posebno v ZDA in Veliki Britaniji. Že nekaj let nazaj je proizvodnja elektro jekla v Zahodni Nemčiji več ali manj enaka. Medtem pa drugod postopno, čeprav ne tako hitro kot pri kisikovih konvertorjih, narašča. Vzrok je v tem, ker uporabljajo v zahodnonemških železarnah električne peči manjših zmogljivosti za proizvodnjo kvalitetnih in legiranih jekel. Manj pa služi kot agregat velikih zmogljivosti za proizvodnjo navadnih jekel. V te namene uporabljajo pri večji količini starega železa v vložku še vedno v pretežni večini SM peči.

Vzporedno s proizvodnjo se giblje tudi število posameznih proizvodnih agregatov v letih 1960 do 1967. Prva številka pomeni skupno število in druga, koliko jih je obratovalo.

agregat	1960	1964	1965	1966	1967
Th konvert.	88	72	65	51	58
LD (LD-AC)	6	3	18	13	18
konvertor	6	3	18	13	18
elektr. peč	169	150	185	163	185
SM peč	224	170	189	131	182
ostale peči	6	5	4	—	2

Število Thomasovih konvertorjev in SM peči je iz leta v leto padalo. Kisikovih konvertorjev je bilo iz leta v leto več. Njihovo število seveda ni tako skokoma naraščalo kot je Thomasovih konvertorjev in SM peči padalo. To je razumljivo iz razloga, ker je storilnost kisikovih konvertorjev znatno večja kot SM peči pri isti teži šarže. V primerjavi s Thomasovimi konvertorji, ki imajo pri enaki teži šarže enako storitev, pa so gradili kisikove konvertorje z znatno večjo težo šaržev, kot pri Thomasovih konvertorjih. To pa je spet pomenilo večjo proizvodnjo iz manjšega števila agregatov. Število električnih peči je ostalo več ali manj isto v vseh zadnjih letih.

Končno še nekaj o številu zaposlenih v zahodnonemških železarnah. Ob koncu decembra leta 1967 je bilo v železarski industriji zaposlenih skupno 362.000 delavcev in nameščencev, kar je za 16.000 ali 4,4 % manj kot v januarju istega leta. Tudi številke zadnjih let kažejo pri delavcih postopno zniževanje, pri nameščencih pa z izjemo leta 1967 postopno zviševanje. To je razumljivo. Povečanje storilnosti posameznih železarskih agregatov, izboljšana mehanizacija in avtomatizacija, omogoča zmanjšanje števila zaposlenih delavcev. Večje kvalitete zahteve, razširjeno raziskovalno delo in postopna kontrola pa povečanje števila nameščencev.

K.

Kaj bomo gledali v kinu

15. in 16. junija španski barvni film IZGUBLJENA ŽENA ob 17. in 19. uri — režija Tulio Demigeli, v glavni vlogi Sarita Montiel.

17. junija nem. it. španski barvni CS film POSLEDNJI MOHIKANEK, v režiji Harol.

da Reinnela, v glavni vlogi Karin Dorr — ob 17. in 19. uri.

18. in 19. junija jugoslovanski film ZLATA PRAČA, v režiji Radivoje-Lola Đukića, v glavni vlogi Miodrag Petrović-Ckalja, ob 17. in 19. uri.

OBVESTILO

Stanovanjska komisija železarne Jesenice obvešča vse člane kolektiva, da v letu 1968 ni na voljo denarnih sredstev, s katerimi bi lahko omogočili gradbeno posojila.

Stanovanjska komisija prosi vse člane kolektiva, ki imajo vloženo prošnjo za dodelitev stanovanja, pa so si na kakršen koli drug način že rešili stanovanjsko vprašanje, da to sporoče referentu za stanovanja pri kadrovskem sektorju najkasneje do 20. 6. 1968.

Stanovanjska komisija
železarne Jesenice

RADIO KLUB ŽELEZAR

obvešča

člane kolektiva Železarne Jesenice in ostale, da sprejemamo v popravila televizorje in radioaparate, gramofone, magnetofone, brivske aparate in ostalo.

Informacije dobite na tel. št. Železarne 205, pošt. tel. št. 82-500.

Na podlagi sklepa seje DS Zavoda za vzdrževanje športnih objektov Jesenice zaradi majhnega odziva podaljšujemo

NATEČAJ

za novi krajši naziv Zavoda za vzdrževanje športnih objektov. V novem nazivu je treba upoštevati značaj zavoda, predvsem pa vzdrževanje športnih objektov in kovinsko galanterijo, ki sta najpomembnejša obrata pri izbiri naslova.

Zavod se poleg gornjih dejavnosti ukvarja še z izdelavo ledenih blokov in gostinstvom. Organizacijsko bo poslovanje še vedno v svojstvu zavoda in ne podjetja.

Prvemu najboljšemu ponudniku se prizna denarna nagrada 150 N din, drugemu pa 50 N din.

Rok za dostavitev predloga je 30. junij. Ponudbe je poslati na Zavod za vzdrževanje športnih objektov Jesenice, Ledarska 4 z oznako »Natečaj«.

Zavod za vzdrževanje športnih objektov
JESENICE

NATEČAJ

Gostinsko podjetje hotel Pošta Jesenice razpisuje anonimni natečaj za ime firme novega gostinskega lokala na Plavžu Jesenice. Osnovna dejavnost lokala bo: restavracija, bife in bar. Udeleženci natečaja naj v svojih predlogih upoštevajo predvsem osnovno dejavnost lokala, enostavno oziroma preprosto izgovarjavo imena lokala za domače in tuje goste.

Predlogi z že obstoječimi imeni na območju občine Jesenice se ne bodo upoštevali.

Predloge dostavite v zapečateni kuverti na naslov: hotel Pošta Jesenice — natečajna komisija, brez podpisa s šifrirano oznako.

Izbrani predlog bo komisija nagradila z 250 N din. Rok dostave predlogov je 30. 6. 1968.

Rezultat natečaja bo objavljen v Železarju.

Hotel Pošta Jesenice

20. junija ameriški barvni CS film GOLI IN MRTVI, v režiji Raoula Walsha, v glavnih vlogah Aldo Ray, Cliff Robertson — ob 17. in 19. uri.

21. junija francoski barvni film EN CLOVEK IN ENA ŽENA, v režiji Cloda Lelucsha, v glavni vlogi Anouk Eme — ob 17. in 19. uri.

22. junija francoski barvni CS film PUSTOLOVCI, v režiji Roberta Enrica, v glavnih vlogah Alain Delon, Lino Ventura — ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVŽ

15. in 16. junija jugoslovanski film ZLATA PRAČA, ob 18. in 20. uri.

17. in 18. junija španski barvni film IZGUBLJENA ŽENA, ob 18. in 20. uri.

19. junija ameriški barvni CS film GOLI IN MRTVI, ob 18. in 20. uri.

20. in 21. junija indijski film PRIJATELJSTVO, ob 17. in 20. uri, v režiji Satiena Bossa, v glavni vlogi Sudhir Kumar.

22. junija zap. nemški barv. film GRBAVEC IZ SOHOA, v režiji Alfreda Vohrera, v glavnih vlogah Gunter Stoll, Eddi Arent, ob 18. in 20. uri.

Kino DOVJE

15. junija franc. it. španski barvni film CLOVEK IZ MARRAKECHA.

16. junija šp. italij. franc. barvni CS film CLOVEK IZ ISTAMBULA.

20. junija španski barvni film IZGUBLJENA ŽENA

22. junija indijski film PRIJATELJSTVO.

Kino KRANJSKA GORA

15. junija italijanski barvni film SEDEM ZLATIH MOŽ.

16. junija indijski film PRIJATELJSTVO.

20. junija jugoslovanski film ZLATA PRAČA.

22. junija španski barvni film IZGUBLJENA ŽENA.

Kino ŽIROVNICA

16. junija italijanski barvni film SEDEM ZLATIH MOŽ.

23. junija španski barvni film IZGUBLJENA ŽENA.

Gledališče

SOBOTA, 15. 6. ob 20. uri: KONCERT PEVSKIH ZBOROV IZ BELJAKA IN JESENICE.

SREDA, 19. 6. ob 20. uri: KONCERT GLASBENE ŠOLE JESENICE.

ČETRTEK, 20. 6. ob 20. uri: F. Kozak PUNČKA — Dramatična zgodba v petih slikah — Premiera — Za obanma ČETRTEK in IZVEN.

PETEK, 21. 6. ob 20. uri: F. Kozak PUNČKA — Za abonma PETEK in IZVEN.

SOBOTA, 22. 6. ob 20. uri: F. Kozak PUNČKA — Za abonma NEDELJA in IZVEN.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi moža
VALENTINA REJCA

se zahvaljujem vsem sorodnikom, znancem, sodelavcem in prijateljem, ki so se poslednjič prišli posloviti od nje, ga ter mu darovali cvetja in vence za njegov prerani grob. Lepa hvala tov. Turšiču za ganljive poslovilne besede, voznikom avtomobilov in godbi.

Posebno zahvalo pa izražam ambulantnim zdravnikom, sestrama Ravnikarjevi in Černetovi za veliko humanost ter zdravnikom in strežnemu osebju inštituta na Golniku, ki so mu lajšali trpljenje vse do zadnje ure. Iskrena hvala prav vsem, ki so mi v teh težkih dneh stali ob strani.

Zena Hilda

ZAHVALA

Ob smrti moje drage žene
HELENE ČELESNIK

roj. Škrinjar

se iskreno zahvaljujem kolektivu KVZ Vipava, Porodnišnici Kranj, Zobni ambulanti Jesenice — elektro vzdrževanju in računskemu sektorju železarne Jesenice, Iskri Kranj, kakor tudi vsem sosedom in znancem za darovano cvetje in pomoč. Iskrena hvala tudi vsem za številno spremstvo na njeni prerani poslednji poti.

Zaluzoči mož Alojz in družino Škrinjar

ZAHVALA

Ob boleči izgubi, ki nas je prizadela s smrtjo naše ljube hčerke in sestre

MARIJE RUTAR

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so jo obiskovali in nam pomagali v času njene hude bolezni. Posebno zahvalo za nesebično pomoč in lajšanje trpljenja izrekamo primariju dr. Plutu, dr. Brdarjevi, bolniškima sestrama Tatjani in Faniki ter vsem zdravnikom in strežnemu osebju, ki so ji pomagali.

Ob njeni smrti ste nam izkazali toliko iskrenega sočutja in pomoči, da čutimo dolžnost, da se zahvalimo za številne izraze sožalja in za darovano cvetje in vence. Zahvaljujem se osnovni šoli Tone Čufar za izkazano pozornost, sošolcem V. b razreda, učiteljem ter profesorjem in dijakom gimnazije. Topla zahvala pevskega zbora in učenki Vandi za slovo pred domačo hišo, tov. razredničarki Šmidovi, sošolki Ireni ter prijateljici Marinki za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Prav tako se zahvaljujem vsem sostanovalcem in prijateljem, ki so nam pomagali v stiski.

Zahvaljujem se vsem, ki ste pokojno Marijo pospremili na zadnji poti k večnemu počitku in vsem lastnikom osebnih avtomobilov, ki so nam bili na uslugo.

Se enkrat prav vsem iskreno hvala.

Zaluzoči: mamica, očka, bratec Srečko in Radko ter ostalo sorodstvo.

OBVESTILO

V četrtek, 21. t. m. gostuje ob 20. uri na hokejskem igrišču instrumentalni ansambel

BRATOV AVSENIKOV

Rezervacije vstopnic v pisarni Šport. društva.

Rokomet

Žabnica:

Jesenice 15:18

Rokometaši Jesenic so nastopili v naslednji postavi: Dragojevič, Manki 3, Vidic 6, Prešeren 3, Sturm, Gorup 1, Pogačnik 1, Mlekuš 3.

Zmaga proti moštvu Žabnice na njihovem igrišču pomeni za naše rokometase velik uspeh. Pri tem moramo povedati, da so Žabničani v jesenskem delu na Jesenicah premagali naše moštvo s šestimi goli razlike in da so trenutno na tretjem mestu GRL.

Jeseničani so v nedeljo, kljub večji izkušenosti domačinov in prednosti zaradi igrišča, ki je bilo zaradi dežja, ki je padel celo tekmo, zelo slabo, demonstrirali veliko boljši rokomet od favoriziranih domačinov in popolnoma zaslužno slavili zmago.

Zmaga proti moštvu Žabnice je navrgla našemu moštvu solidno šesto mesto v ligi. To uvrstitev pa naši rokometasi lahko še izboljšajo v nedeljo, ko se bodo v zadnji tekmi letošnjega prvenstva pomerili z ekipo Selc.

Dr.

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru Javornika I se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč, ki sem jo prejel v času moje bolezni.

Ivan Beravs

ZAHVALA

Izvršnemu odboru sindikalne organizacije Železarne se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč v času bolovanja.

Jelka Gogala
prodajni oddelek

ZAHVALA

Sodelavkam in sodelavcem elektrodne oddelka se iskreno zahvaljujem za zbrano denarno pomoč, ki sem jo prejela ob smrti mojega očeta.

Marija Žagar
elektrodni oddelek

Še vedno brez poraza

Odbojka

Igralci Bergelj, Bogataj, Kavčič, Krevsel, Potočnik, Rössler, Šmitek in Kučina so zmagali tudi v Izoli, z rezultatom 3:2.

Tekma je bila zaradi dežja v telovadnici, namesto ob 10. pa se je začela šele ob

13. uri. To pa ni toliko vplivalo na naše igralce, da ne bi pokazali vsega tistega, kar znajo. Kljub temu, da so izgubili drugi in tretji set, jim to ni vzelo morale in so naslednja dva seta z lahkoto dobili.

Igrali so dobro v polju in na mreži, vsekakor pa je bila v tekmi odlična tudi borbenost. Dobro so igrali vsi, z rešitvijo težkih žog pa se je posebno izkazal Bergelj.

Jeseničani so pripotovali v Izolo s skupino svojih vnetih privrženec, ki so jih dobro spodbujali pri njihovi igri.

V soboto ob 16.30 se bodo Jeseničani srečali doma z Ljubljano. Tekma bo vredna ogleda, saj so Ljubljančani že po tradiciji za naše najtežji nasprotnik.

Poraz v Mariboru

Jeseničanke so prišle v Maribor z željo, da bi prvo-uvrščeni moštvo odvzele vsaj en set, kar ni doslej uspelo še nobeni ekipi. In res so izgubile samo z rezultatom 3:1.

Igralke Draksler, Faganel, Filipaj, Kemperle, Krušic, Lukek, Mrak in Pavlič so pokazale dobro igro, predvsem v prvem setu, v katerem so tudi zmagale.

Odpovedale so predvsem v tretjem setu, ponovno pa so dobro zaigrale v četrtem, vendar so imele premalo moči, da bi ga odločile v svojo korist.

Kljub porazu so z osvojitvijo enega seta dosegle lep uspeh, saj v ekipi Maribora igrajo nekdanje državne reprezentantke.

V nedeljo ob 10. uri dopoldne igrajo doma proti Celju, ki je bil v preteklem letu prvak Slovenije.

ZP

Košarkarska liga

Tekmovanje v košarkarski moški in ženski ligi prihaja v zaključni del. Moštvo Kroja je po zmagi na Jesenicah ostalo glavni tekmelec z moštvom Rudarja za osvojitev najvišjega naslova. Naša moška ekipa se nahaja izven forme. Odločilni poraz s Kropem na svojem igrišču je vplival, da tudi v Mariboru niso ponovili dobre igre iz prejšnjih let in le razpoloženemu Korenu se je zahvaliti, da moštvo ni doživelo visokega poraza. V borbi za vrh lestvice je tako naše moštvo ostalo brez prave možnosti, s pomlajeno ekipo pa bi bilo treba izkoristiti nadaljnje tekmovalne, tako da bi mladi igralci pridobili čim več rutine in že v naslednjem letu bili glavni tekmelec za osvojitev republiškega naslova.

Veliko bolje gre ženski ekipi. Kljub ponovnemu priznavanju rezultata z žensko ekipo Slovana se naše igralke nahajajo na čelu prvenstvene lestvice in v sobotnem srečanju z moštvom Trnava imajo vse možnosti, da osvojijo spomladanski naslov prvaka. Razpored srečanj pa daje upanje, da naslova tudi do konca prvenstva ne bodo izgubile, saj igrajo od močnejših ekip samo srečanje s Slovanom v Ljubljani, vse ostale ekipe pa pridejo na Jesenice.

MARIBOR : JESENICE 71:58 (37:27)

Po nepričakovanem porazu v četrtek proti moštvu Kroja je bila edina priložnost, da moštvo ne izgubi stika z vodečim Kropem, da premaga ŽKK Maribor v gosteh. To pa se je moštvo posrečilo v prejšnjih letih samo enkrat,

ko je bilo v izvrstni formi. Že pred srečanjem se je vedelo, da bo treba onemogočiti odličnega Kropeta, če bo moštvo hotelo zmagati. Kot vedno pa naše moštvo igra izredno slabo v obrambi in je zato Kropa dosegel le iz odditih žog pod košem 22 točk. To je bilo za naše moštvo usodno, še posebno, ker tudi našim igralcem prav nič ni uspevalo. Z izrednimi prodori se je odlikoval le Slavko Koren, ki je bil v soboto v izredni formi. Moštvo se očitno nahaja v krizi, malo število doseženih košev pove, da igralci veliko grešijo pri metanju na koš, v obrambi pa so premalo borbeni.

Strelci za Jesenice: inž. Senčar 6, Koren 22, Vauhnik 13, Bunderla 9, Urbas 5.

MARIBOR : JESENICE 36:50 (16:23) ŽENSKO

Naše igralke so v Mariboru že v samem začetku srečanja prisilile domače moštvo k obrambi, tako da niso niti enkrat bile v vodstvu. Prav zaradi tega so domačinke zaigrale slabše, našim igalkam pa zato ni bilo težko zmagati. Zmaga je popolnoma zaslužena in zelo pomembna, saj je Maribor letos presenetljivo med najboljšimi ekipami v Sloveniji. Tudi v Mariboru je Mira Vudrič dosegla več kot polovico košev in obenem z ostalimi igalkami pri mariborskem občinstvu pustila dober vtis. Naše moštvo se tako nahaja še vedno na vrhu prvenstvene lestvice z enim samim porazom.

Strelke za Jesenice: Vudrič 31, Drobnič 2, Bertoncelj 12, Benedičič 5.

-nik

Skrbna priprava mladih alpinistov

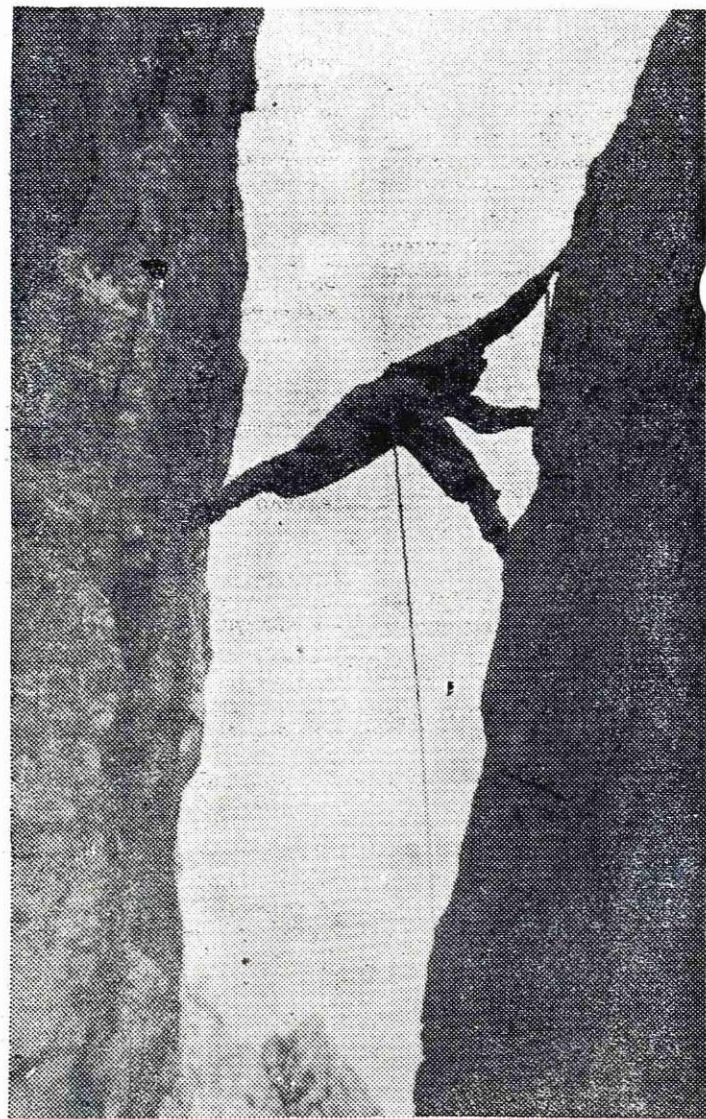
Pripravniki jeseniškega alpinističnega odseka so v letošnji sezoni, pod vodstvom načelnika Pavla Dimitrova, še posebno marljivi. Ni jim dosti plezalna šota dvakrat tedensko v bližnjem okoliškem skalovju, nekateri vadijo zagrizeno vsak dan. Tudi število mladih pripravnikov se je povečalo in tako se kažejo alpinističnemu odseku boljše časi.

V nedeljo, 9. t. m. se je izlet v Martuljško skupino udeležilo devet mladih plezalcev in starejši vodnik. Skrajno slabo vreme jim je preprežalo načrt za skupinski vzpon v tej naši edinstveni gorski skupini. Silen naliv s snegom iznad 1800 m sicer ni redkost v juniju v tej višini, toda da se ponavlja tako vreme že več nedelj zapovrstjo, je zelo neugodno za alpinistično udejstvovanje. Pripravniki so vadiili za

Akom na priložnostnih skalah kljub dežju.

Martuljška skupina je alpinistom privlačna predvsem zaradi svoje prvobitnosti. Stezica vodi samo za Ak (1300 m nad m.) in pod Srce (1300 m nad m.), naprej v skalno bogastvo ni nobenih s klini in markacijami iznakaženih »lepot«. Prava pristna divjina, res narodni park. Tu sem zahajajo samo izurjeni in samostojni, ki ne gledajo zbegano okoli sebe, kje je markacija.

Pripravniki so se podali iz za Aka po opravljeni vadbi pod Srce, po lovskih in gamsovih stezah in se vrnili zadovoljni v dolino, čeprav premočeni in utrujeni. Vrhovi so se odeli v praznično belino, postali so v večernem soncu, ko se je zvedrilo, še bolj vabljivi s prikazovanjem svojih lepote. — il

Dolga in naporna je pot do takih podvigov — na sliki Uroš Zupancič

Živahna dejavnost ŠSD Kovinar

Šolsko športno društvo Kovinar je letošnjo pomlad zelo aktivno. Potem ko sta moška in ženska vrsta od jeseni dalje redno trenirali odbojko, moška vrsta košarkarjev pa le občasno, so se v drugi polovici aprila pričela vrstiti najrazličnejša tekmovanja.

V počastitev praznika dela so se srečali odbojkarji z mladinci OK Jesenice, dijakinje pa z vrsto članic istega kluba.

Dne 26. aprila so se gimnazijci udeležili prvomajskega turnirja v košarki, katerega priredi vsako leto komisija za košarko pri OZTK Kranj. Med šestimi nastopajočimi srednješolskimi ekipami so zasedli tretje mesto. Občinskega prvenstva v krosu se je udeležilo 9 dijakov. Najboljši uspeh je dosegel Pavlič Viktor.

Stafete po ulicah Jesenic sta se udeležili dve vrsti mladincev, ki sta v skupini ekip športnih organizacij zasedli tretje in peto mesto in ena vrsta mladink, ki je osvojila drugo mesto.

Na V. majskem srečanju

mladih Jugoslavije so mladinci ŠSD Kovinar nastopili v odbojki, v streljanju in v šahu. V odbojki so bili četrti (predzadnji), v šahu so nabrali 21 točk in zasedli 8. mesto med 11 ekipami, v streljanju z MK puško pa so s 503 krogi zasedli 6. mesto med 13 ekipami. S tem v zvezi velja omeniti, da je prišlo vabilo za ta tekmovanja.

1. ŠSD Kovinar	3	3	0	6	9:2
2. ŠD Radovljica	2	2	0	4	6:0
3. TVD Kropa B	3	2	1	4	7:4
4. TVD Ribno	2	1	1	2	4:3
5. TVD Kamna g. B	2	1	1	2	4:4
6. TVD Javornik	2	1	1	2	3:4
7. OK Jesenice	2	1	1	2	3:5
8. TVD Zirovnica	3	1	2	2	5:7
9. TVD Boh. Bistr. B	2	0	2	0	1:6
10. TVD Ljubno	3	0	3	0	2:9

Vrsta ŠSD Kovinar je premagala doslej Ljubno s 3:0, Kropa B in Kamno gorico B pa s 3:1.

Vse v začetku navedene tekme so bile poleg redne vadbe in mnogih medrazrednih tekem dobra priprava za

nja zelo pozno in ni bilo več časa za priprave. Vsekakor bi se lahko udeležili tudi tekmovanja v namiznem tenisu in v rokometu in bi se lahko v končni razvrstitvi pomaknili še za kakšno mesto više od 9. mesta.

Odbojkarji nastopajo v medobčinski ligi. Po treh nepopolnih kolih je lestvica takale:

tekmovalje v medobčinski ligi in zato je pričakovati lepe uspehe tudi v prihodnje. Zanimanje za športne igre je zadnji čas še poraslo in prav bi bilo, da bi pristojni organiziral podobno tekmovanje tudi v košarki in nogometu. T. Š.